Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor
Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links
Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

JUL PÅ MORS

1970

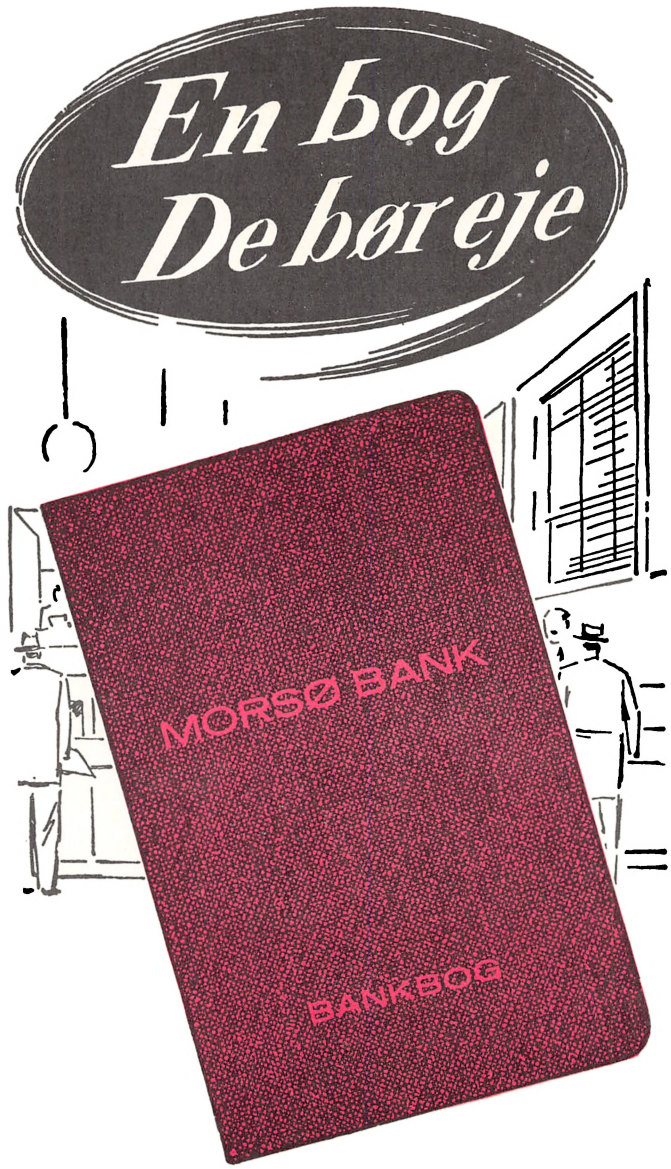

MORSØ BANK

NYKØBING MORS

Telefon 72 14 00*

Filialer i

GLYNGØRE, KARBY, Ø. ASSELS og SUNDBY

Holdepladser i

Flade, Frøslev, Redsted, Sejerslev, Sdr. Dråby, Tæbring, Vils og Ø. Jølby

De er velkommen i...

Deres Specialforretning

Her finder De det største udvalg i kjoler og frakker til mor og datter

Her finder De modeller fra

Katja of Sweeden
Ejbi
Gejlin
Langhoff
Racell
Chiki
Musette
Søms
Kaastrups
Alvette
Mobett
Bjørn P.
Sinding

Kort sagt:

Landets førende modehuse

Med lokaler og vinduer festlig pyntet med Den gamle Jul byder vi Dem velkommen til et imponerende og moderne udvalg til populære priser, og dette i forbindelse med venlig og behjælpsom personale gør, at flere og flere handler i

Konfektionshuset

Deres moderne specialforretning
tlf. 72 12 12

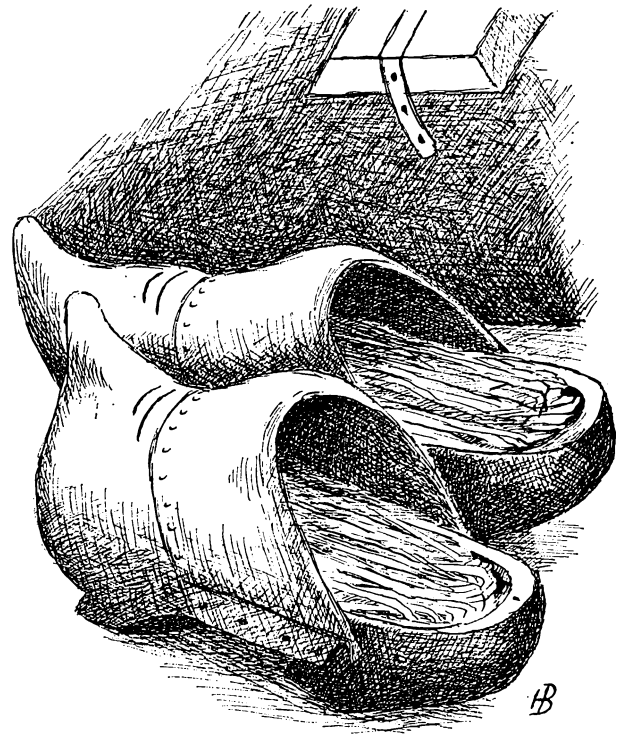

Di smo Niestresko filosofirer

Hu læng mon vi tov ska staa hæ'e aa glov?
aa kid vos omtrent ihjel.
Nej, de va nøj aant, da æ Ba'e va smoe,
da va ed da vær aa væ tæl!

Ka do hov hudan, di hopped aa sprang
øvver bodde de jen aa de aant?
aa vi ku saamti unne'es øvver,
saam sø' nu smo Bi'n ku ha traant.

Dæ va saa møj, di ænli sku nuv,
fae djæ Mue saa' di sku in;
ja, di sku ænli ha fojjen en Kuv;
aa te Hæ'l sku di brug en Pin.

Jo, di ku' brug manne Hvolmbokykker,
ja, osse Hejst aa Fo'e.
Det va så skjøn aa ha manne Dykker,
omtrent som di haad i en Goe.

Aa dæ skul osse væ'e en Tykker; —
fu vi ska da osse ha Kall.
Nej, vi æ dat ræj fu søn en Fykker,
si'l om den osse blyvver gal.

Novbr. 1970.
Anna Nk. Thorsen.

JULEPYNT

Kæmpe-udvalg i alt til juletræet og dekorationer

Stort udvalg i knækfri voksduge samt alt i plasticduge

Skumgummisæder med og uden betræk

Rya tæpper

Forliggere - løbere og kamintæpper i ren uld

Alt i linoleum og vinylfilt, såvel i tæpper som i metermål

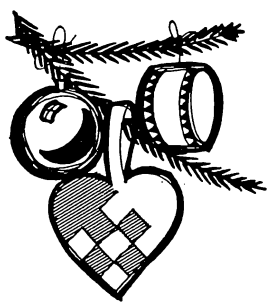

Gulvbelægning

Vi kommer over hele øen og giver gerne tilbud uden forbindende

Fornuftige julegave-ideer

ALT I SPØG OG SKÆMT TIL NYTÅR

MORSØ FARVEMØLLE

telefon 72 09 88 (flere linier)

INDHOLD

De smo Niestresko 1
Anna Thorsen

Juletanker 4
R. Rossel

Den gamle Købmandsgaard .. 5
Knud R. Christensen

»Fastelavnsbaaden gaaer!« 6
fra »Illustreret Tidende«

En lærers introduktion på Mors 8
V. Dinsen

Vildsundbroen i et syn 10
P. C. O. Nørgaard

Nyt fra Museet 11
P. C. O. Nørgaard

Første bekendtskab med Mors 12
Søren Petersen

Fra broen i Vestergade til Råd-
hustorvet 16
Carl Lorentzen

75 år — en tid så lang 22
Kirstine Bek

Garantibeviset 24
Anna Thorsen

Annoncekrigen 1881 26
Holck Andersen

En legende 30
Hans Bakgaard

Lokalhistorisk arkiv 33

Lars Peters begravelse 35
O. Colding

Tanker i forbindelse med kom-
munesammenlægningen 39
P. Måetoft

Til gilde 40
Karen Møller

Kladde til en tale ved Handels-
standens jubilæum i 1937 43
af Villhelm Bang

December 47
Gerda Hegnet Bach

Et lille under 48

Børnenes side..... 51

Udgiver: *Nykøbing Mors KFUM*

Redaktion:
Holck-Andersen
P. Maaetoft
Jakob Albrektsen

Tryk: *Morsø Bogtrykkeri*

Forsidens tegning er fra
»Illustreret Tidende« 1884.

Tegninger til »de smo Niestresko«
og »Garantibeviset« af *Harald Beck*

8. ÅRGANG

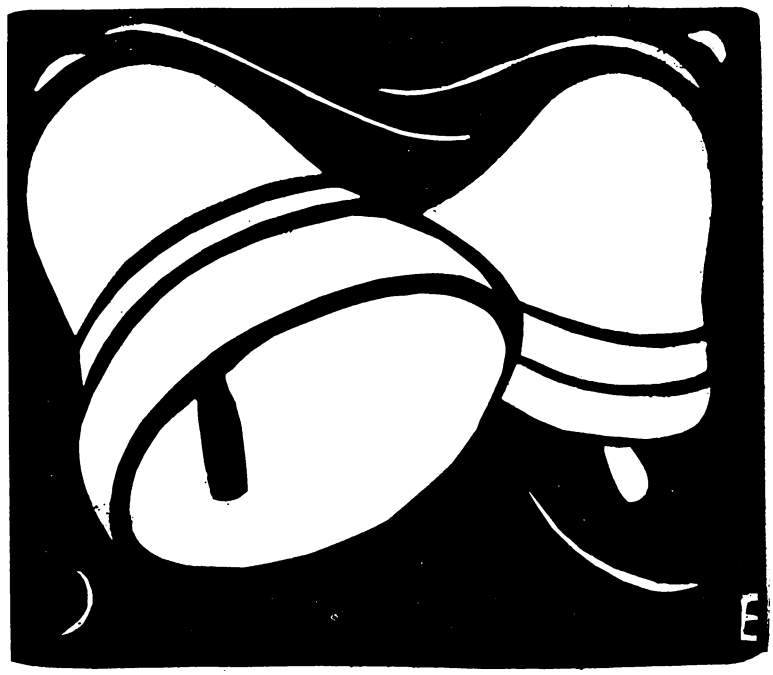

Jul på Mors 1970

Nu nærmer julen sig med raske fjed,
og »Jul på Mors« vil atter være med
blandt julens hefter og bøger.
I år vi atter higer og søger
at bringe nyt om gammelt på vor ø,
så »Jul på Mors« er blevet pø om pø
et lokalhistorisk præget blad,
men andet bruger vi da også glad.
Nu redaktionen gerne takke vil
alle de, der i år har bidraget til
med annoncer, artikler, vers med mere.
Vi gerne høre vil, om der er flere,
der stof om gammelt eller andet kan levere.
Nu alle morsingboer fra fjern og nær, de får
fra os en rigtig glædelig jul og et godt nytår!

Red.

Jule-tanker

»Da Jesus Krist var kommen — til jorden ned, — han lærte folk at kende — Guds kærlighed!

I disse linier fra en julesalme af K. L. Aarestrup er det klart og knapt udtrykt, hvad der er kristendommens kerne, evangeliets egentlige anliggende, det centrale, både når det drejer sig om julens, påskens og pinsens forkyndelse, om Jesu lignelser og undere, gennem det altsammen skal vi lære at kende Guds kærlighed. Kristentro er ikke udtømt med dette at mene sådan eller sådan, at godtage visse trosforestillinger og læresætninger bare pr. ydre autoritet, som tradition og arv, for det kan være noget temmelig overfladisk og godt og uforpligtende, men det er at lytte sig ind til det budskab, den uhåndgribelige åndelige virkelighed, som ligger gemt i de gamle dogmer og formuleringer, et budskab, som må finde udtryk i billed og lignelse, som når vi f. eks. kalder Gud vor Fader i Himlen eller synger med julesalmen om den høje gæst, der steg til lave hytter ned med nytårsgaver fryd og fred, eller om, at han steg fra tronen i Himmerig og blev et barn på jord.

Overfor disse og mange andre dybt symbolske og åndsbårne poetiske billeder i juleevangelium og julesalmer skal vi da ikke give os til snusfornuftigt og pedantisk at spørge om, hvor Himlen og dens trone er, hvordan englene så ud og hvad det var for væsener, hvad det vil sige, at Jesus kom ned fra Himlen, at han er blevet til på underfuld måde o. s. v. Nej, vi må møde disse forunderlige beretninger, der har genklang i vor rige skat af julesalmer, som troende hjerters forkyndelse af Jesu Kristi herlighed, af den åndens højhed og myndighed, som udstråler fra hans ord, gerning og skikkelse.

Julefortællingerne er ikke en slags objektivt skildrende reportage, men vi må se dem som lovprisning, prædiken, digterisk tilbedelse af Jesus som den, der levede den guddommelige kærlighed og sandhed, den inderste virkelighed igennem til syn iblandt os. Det underfulde, der fortælles om Jesu fødsel, er da ikke begrundelsen for, at han er åbenbareren, men fordi han talte sit guddomsord, ejede denne mere end menneskelige åndsstyrke, godhed og visdom, levede og døde og opstod helt i pagt med Guds kærlighed, derfor blev åbne hjerter forvisset om, at han var frelseren, var vejen og sandheden og livet, og denne tro gav man udtryk i et religiøst sprog, med symbol- og billedtale, som var fortrolig for samtiden, og hvori også vi i dag kan fornemme Jesu underfulde højhed. Vi er tilbøjelige til at tænke os, at ud fra oldtidens verdensbillede med Guds verden som en slags højere etage ovenover jorden var det mere anskueligt og naturligt at forestille sig Jesus som kommende fra denne himmelske sfære ned til jorden; men mon man dog ikke også dengang var sig bevidst, at der var noget billedligt, noget ud over erfaring og erkendelse gående, i talen om Jesus som Guds søn, der steg ned til jorden og siden opløftedes til himlen pány.

Det var en velkendt og nærliggende måde at forkynde den troens overbevisning på, at Jesus Kristus er konge i åndens verden. Hermed bekendes Jesus som den, i hvem vi kender Gud, i hvem kærligheds og sandheds ånd boede i sin fylde, den, som ene af alle i slægten var helt i enhed med livets Gud og skaber. Derfor kalder den kristne kirke ham Guds enbårne Søn, vor Herre, synger om ham, at åndens konge blev støvets gæst, tror med Johannes-evangeliet, at i ham er ordet, Guds kraft, blevet kød og har taget bolig iblandt os, så at vi kan se Guds herlighed i ham, fuld af nåde og sandhed.

Det er det, der forkyndes om ham i de vidunderlige digterisk-symbolske, lovprisningsagtige beretninger om hans fødsel. Det kendte juleevangelium hos Lukas kan på en måde betegnes som kristenhedens første julesalme, en lovsang til Kristi ære, en bekendelse til ham som åbenbareren og frelseren, en forkyndelse helt i hans ånd. Stjernen over Bethlehem er symbolsk udtryk for, at dette barn skulle blive verdens lys, hvis ord er vor ledestjerne. Englebudskabet betegner, at her greb Gud ind, her skete hans forløsende, nyskabende gerning, det blev ikke udråbt over hele jorden, men blev rettet til fattige, primitive hyrder, en genklang af, hvad Jesus selv sagde, at Guds rige, nådens og livets ord er for de retfærdige, de fattige i ånden, dem, der hungrede og tørstede efter retfærdighed.

Hans fødsel i stalden og krybben er også i samklang med hans ydre fremtræden som tømrersvenden, den fattige vandreprædikant, som ene virkede ved sin indre højhed, ved sit ords og sin persons guddommelige myndighed. Hvad der så her i juleevangeliet er nøgterne, objektive, historiske fakta og hvad der er forkyndelse og lovprisning af Jesus som Guds underfulde nærvær hos os i Bibelens religiøse billedsprog, det er det nok umuligt for os at udrede, og det er heller ikke væsentligt.

Det væsentlige er, at Jesus af Nazareth virkede sådan på redelige sind, dem, der var af sandhed, at hans disciple måtte bekende ham som Guds Søn, syndens og dødens og mørkets overvinder, og det udtrykte de bl. a. ved som Lukas overleverer det, at forkynde om hans fødsel, at engle udråbte barnet som frelseren, ved hvem Guds barmhjertighed, glæde, fred og fornyelse er kommen til hele folket, hele slægten. Og således kan vi da i den kristne menighed også i dag bekende Jesus som den, i hvem vi kan kende Gud som vor Fader blid, kan synge om ham som den høje gæst, der steg til lave hytter ned med nytårsgaver, fryd og fred, ja, som den, der er kommer til jorden ned at lære folk at kende Guds kærlighed.

J. J. Rossel.

Den gamle Købmandsgaard

Den smukke gamle ejendom, der ses på billedet, lå på hjørnet af Rådhustorvet og Nygade. Den tilhørte i ældre tid farver Johan Chr. Wøller, født på Rygen 1796, senere hans søn, A. B. Wøller. Der har i ejendommen været farveri, kolonialforretning og beværtning. I lejligheden til højre havde fra 1886 til 1892 den kendte sagfører Jens Sørensen kontor. Det var ham, der senere blev byens første folkevalgte borgmester. Den anden gadedør førte ind til beværtningen, hvis indehaver hed Chr. Nielsen — også kaldet »Kræn Hjørn«.

Farver Wøller, der døde 1881, afstod farveriet til N. A. Andersen, hvis enke fortsatte forretningen til hun i 1889 — efter A. B. Wøllers fallit — købte ejendommen af Morsø Bank. 1897 solgte fru Andersen huset til Jørgen Brandt, der 1899 byggede et toetages hus ud mod Nygade, resten af ejendommen blev stående omtrent uforandret til 1907. Den anselige ejendom, der ses til venstre i billedet — Nygade 4 — tilhørte Frederik M. Wøller — yngre bror til A. B. Wøller — i denne ejendom startedes Morsø Bank 1. januar 1876 under ledelse af A. B. Wøller, sagfører Schibsbye og Proprietær Breinholt.

1877 solgte F. M. Wøller huset til sin mangeårige lejer bager A. C. Thomsen. Banken flyttede samme år til Rådhustorvet 2, den høje bygning, der ses til højre i billedet. I dens tidligere lokaler var der en tid en beværtning kaldet »Nørreherred«.

Knud R. Christensen.

Græsfrø Plænegræsfrø

F MORSØ

INDREGISTRERET VAREMÆRKE

Kløverfrø - *øens frøfirma* Roefrø

„Fastelavnsbaaden gaaer!"

Billederne på heftets forside og ved denne artikel er hentet fra »Illustreret Tidende« nr. 1276 af 9. marts 1884. Dette blad, der var på »hitlisten« som datidens mest læste ugeblad, udkom hver søndag og kostede »5 kroner Fjerdingåret!« — Tekst og billeder af Milton Jensen:

1. »BAADEN GAAER!«

Saasnart dette Rygte begynder at brede sig i Byen, belaver man sig paa en særlig Fastelavnsnydelse. Det er nemlig en gammel Skik her, at Skipperne i Byen til Fordel for »Bombebøssen« hvert andet eller tredie Aar, alt eftersom »Bøssens« Tilstand gjør det nødvendigt, foranstalte dette Optog til Fryd for hele Byen og til Gavn for deres Understøttelseskasse. Der bliver anvendt megen Omhu derpaa, og det bliver sat smukt i Scene. Kl. 8 om Morgenen »gaaer Baaden ud!« Først kommer parvis en Del pyntelige Matroser (og de ere »virkelige«) med vajende Faner og Standarter; derefter Byens Musik, hvis Hensigter altid ere de bedste og reneste, (hvad der umuligt kan paastaaes om Resultaterne), og saa — ja, saa kommer — paa en Vogn, trukken af to Heste — Baaden i al sin Herlighed, fuldt bemandet med nydelige Matroser (men de ere ikke »virkelige«, for det er kun Skippere, hvem den Ære er forbeholdt at sidde i Baaden). Her er alt i Stil lige fra Admiralen — der dog maaske i Kostumeringen har vel megen Bismag af General — indtil den simpleste Sluproer. Slutningen af Festtoget dannes af en Skare Matroser, udrustet som de Forreste. Saamange, som havde Tid til at følge Baaden — og det er paa en Fastelavnsmandag i Nykjøbing endda ikke saa faa — gaa med, saa det er baade Optog og Opløb i stor Stil under smaa Forhold. Baaden gaaer nu fra Dør til Dør, bestandig ombølget af de yndeligste Toner. Saa gjælder det at være hjemme for at modtage Festtoget. Baaden standser. Værten eller Værtinden træder frem i Døren. Admiralen tager sin Hat og raaber med kraftig Stemme — thi det er altid en imponerende Stemme og en imposant Figur, hvem Admiralsrollen overdrages — : »Hr. N. N. og hans Familie længe leve!« Alle, Næstkommenderende, Styrmand, Baadsmænd, Sluproer, o. s. v. rejse sig og gjentage den vægtige Hilsen, Folkehoben raaber med, Fanfaren bruser, Alt er idel Jubel. Den saaledes velsignede Borger afgiver sin Skjærv til Bøssen, Baaden har fuldbragt sit Hverv her — og videre gaaer det til næste Borgers Dør. Flere Steder finder der en større Beværtning af Baadens Mandskab Sted, hvortil det jo nok kan trænge paa den lange Fart fra Kl. 8 om Morgenen

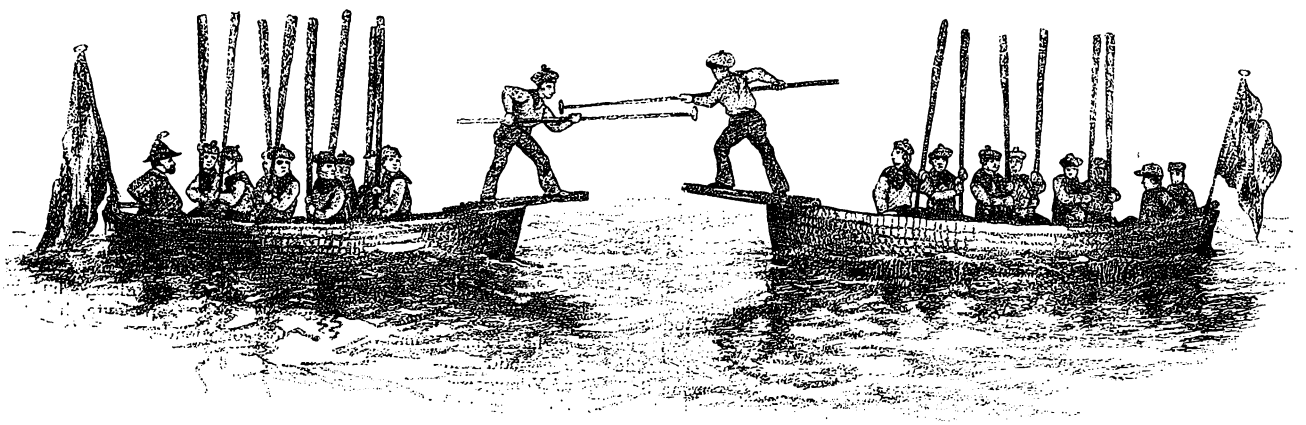

Lises CONDITORI

Telefon (07) 72 11 25 . Algade 25 . 7900 Nykøbing Mors

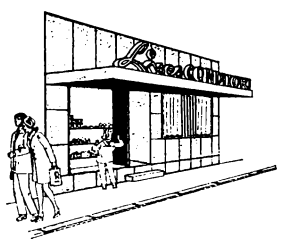

til 4 om Eftermiddagen uafbrudt. Udbyttet iaar var 612 Kroner. Denne Skik er i umaadelig Yndest hos Folk, baade Store og Smaa, og det er heller ikke ufortjent, thi det Hele er smukt og har altid Fornøjelighedens Genius ombord.

Iaar havde man forberedt et stort Slutningsnumer, nemlig:

2. DYSTLØBET

Det kan jo ikke nægtes, at Forudglæden var overordentlig stor og Spændingen betydelig. Kl. 4, da Baaden havde fuldendt sit Løb, ankom den til Havnepladsen, som var saa besat af Mennesker, som det omtrent var muligt for Nykjøbing at præstere. En Masse havde erobret Dampfærgen; men den store Vægt af dem, der havde samlet sig der, lod den antyde en vis Tilbøjelighed til at vende Bunden ivejret, saa Kapitainen skyndsomst maatte lade den rømme og trække den ud af Fægtningen, helt om paa den anden Side i den sikre Baadehavn, hvorfra Ingen vilde kunne se Noget; saa først fik han og den Ro. Mandskabet i Optogsbaaden fordelte sig ved Bolværket i to smukke Baade, paa hvis Bagstavne der var anbragt Platformer, hvorpaa Kæmperne skulde tage Plads. Kanonskud rystede Luften, og Baadene lagde ud i Strømmen. Mængden var stille, som naar man staar i Forventning om det Overordentlige. Hver af de Kæmpende var udrustet med en Landse, der var forsynet med en Stødplade.

De to Riddere gjorde nogle gemytlig truende Gebærder, og saa skiltes de for, som Folk troede, strax at støde sammen paa den vaade Arena. Det viste sig imidlertid snart, hvor langt vi ere komme fra ridderlige Ceremonier, i hvilken Grad de ere gaaede ud af Bevidstheden. Da Baadene nemlig sejlede hen imod hinanden, Kæmperne hilsede og gled forbi hinanden, vakte dette Publikums Utilfredshed; Sindene vare kampbegjærlige og vilde have Næring. Man bandede hist og her baade udvendig og indvendig. Med Chilian tænkte man: »jeg veed ikke, hvad slige Ceremonier skal til!« De kæmpende tog lang Afstand, inden den anden Hilsen skulde gaa for sig. Den kom, uden at der endnu kom Andet ud deraf. Man blev ærgerlig, Enkelte, hvem Lidenskaben havde ladet en lille Rest af Forstand tilbage, gyste ved at se de to Kæmper i hvide Matrosdragter fare frem og tilbage saadan en Tid, som der gik med dertil. »Lungebetændelse, Krampeslag«, hviskede man sagte til sig selv, men man sagde det ikke til hinanden.

Endelig endnu en tredie Hilsen. Den overstodes da. Kampen maatte blive lang, haard og spændende for at bøde paa den Kval, Hilsenerne havde voldet. Saa stødte de endelig sammen, een Omgang og to, og saa gik de overbord omtrent samtidig, thi Ridderlighedens Love skulde overholdes til det Sidste: fik den Ene Lungebetændelse, skulde den Anden ikke berøves Muligheden derfor. Stemningen var meget mat derefter. Denne Sport har ikke Fremtiden for sig under vore Breddegrader, hvorimod »Baaden gaaer« er en smuk gammel Skik, som vistnok vil holde sig igjennem Tiden, eftersom den tager S'gte baade paa at gavne og fornøje.

M. J.

JULEGAVER

til store og små - hos

ERIK JENSEN

De kan få

ALGADE 1, TELEFON 72 04 15

Nye dæk
Afbalancering

MORSØ GUMMI

Grønnegade . Nykøbing Mors . telefon 72 03 22

Ring i dag og få Esso varmemester

Deres usynlige varmemester

Esso

VARMETJENESTE

VIKTOR KJELDSEN

Havnen . Nykøbing M . tlf. 720111 - 720936

En lærers introduktion på Mors i tyverne

Af lærer V. Dinsen

Efter endt lærereksamen fra Jelling i 1921, efter bl. a. at have været vinterlærer og efter militærtjenesten kom jeg i 1923 som vikar til Nykøbing M. for en lærer, der skulle et år til Amerika. Han havde ikke villet have religion og kunne derfor ikke være klasselærer; d. v. s., at jeg skulle undervise i mange forskellige klasser. Jeg havde ca. 400 forskellige børn om ugen, altså en ret »urolig« timeplan!

Udsigterne til at blive timelærer var kun små, og jeg ville også hellere på landet. Den gamle provst Vilhelm Hansen, som var en stor menneskekender, sendte så en dag bud efter mig og spurgte, om jeg kunne tænke mig at søge andenlærerembedet i Tæbring, som var opslået ledigt for anden gang. Han sagde, at han godt kunne forstå, at jeg hellere ville på landet og sluttede: »Jeg ville ikke for min død være lærer ved et sådant maskineri som det her i Nykøbing«. — Og dog var Nykøbing skole kun en brøkdel af, hvad den er nu!

Jeg tog så med natrutebilen til Tæbring og boede hos sognerådsformanden i Fjallerslev om natten. Næste dag blev jeg præsenteret for det samlede sogneråd som eneste ansøger og fik embedet. — I Tæbring havde jeg 1½ gode år med et godt forhold til forældre og børn, og da førstelærer M. J. Krarups datter Ellen senere havde lovet at blive min kone, er tiden i Tæbring kommet til at stå for mig i et særligt lys. Jeg var kirkesanger i Rakkeby, og jeg var så glad for at synge, at jeg længtes efter søndagene!

1. november 1925 blev jeg kaldet til førstelærer ved Ørding østre skole og til kirkesanger og kirkebylærer ved Ørding Kirke. Desuden blev jeg bibliotekar ved bogsamlingen, som da kunne rummes i ét skab i skolestuen!

Sognerådsformanden her mente, at jeg var for ung; men andre i rådet trøstede ham med, at det nok fortog sig! — Nu synes jeg, at han havde ret; man var for ung til som 25-årig at opnå topstilling; men sådan var det oftest på landet. Senere sagde han til mig, at han nu var meget glad for mit virke i Ørding, da jeg havde bragt ro om Ørding østre skole; bl. a. havde jeg et udmærket samarbejde med den dygtige lærerinde frk. Dagny Fog. Ved

Nykøbing Jern & Stål

Ringvejen . Nykøbing Mors . Telefon (07) * 72 22 22

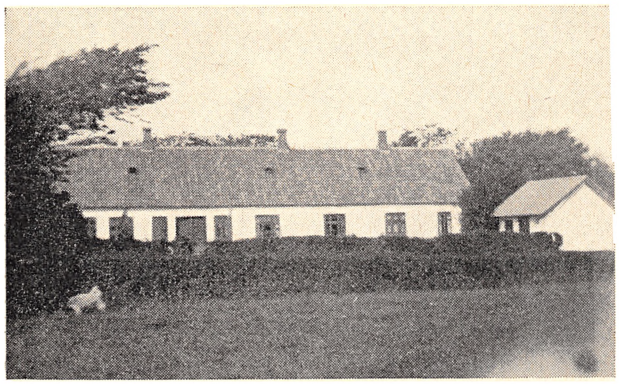

Ørding gamle skole ca. 1930

hendes alt for tidlige afsked på grund af sygdom blev der udtalt, at hun havde formået at holde de forskellige førstelærere til ilden!

Jeg blev hurtig glad for at være her; folk var meget flinke, og vi blev tit bedt ud i skolekredsen. Børnene var flinke, livlige, venlige, dygtige og interesserede.

Efter konfirmationen cyklede vi ud og gratulerede konfirmanderne og deres forældre. På den måde kom vi efterhånden i alle skolesøgende børns hjem. Et år besøgte vi 18 på én konfirmationssøndag, og selv om man holdt meget af kaffe, fik man lidt rigeligt. Der var ikke noget, der hed »Blå mandag« for konfirmanderne, så næste dag kunne godt blive streng.

Mange af mine gamle elever i Ørding har udtalt, at de var glade for det friske pust, en ung lærer kunne bringe ældre tildels skoletrætte børn. Og mange klarede sig også godt i livet med den syvårige skolegang — her som andre steder.

Men den syvårige skole har nu overlevet sig selv, og efter en nødordning på 2 år fulgte jeg med over i centralskolen, hvor fag som sprog, formning og orientering fik plads. Jeg havde fornøjelsen at være med i alt det nye i syv år til 1968.

Ligesom præsterne havde skiftet ofte, var jeg den fjerde fastansatte lærer ved Ørding østre skole siden 1912. Nu er det forandret; præsten har været her siden 1932, jeg siden 1925. Jeg bor stadig i den gamle skole, som jeg har købt og som har været vort hjem i 45 år. Kirkesangen har jeg stadig, og min kone er organist; desuden er jeg filialleder af biblioteket. Folk har ikke glemt os, og vi er med til mange fester. Vor nabos forældre havde guldbryllup for mange år siden, og han bad os på følgende måde en dag, vi snakkede ved skellet: »De hå'r val fåt Djer støvler pudset?«

Ørding gamle skole, den 1. november 1970.

V. Dinsen.

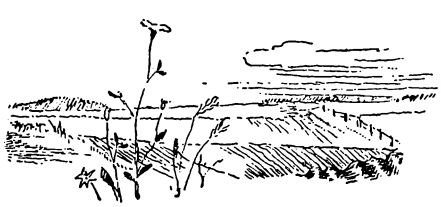

Blikkenslagerarbejde

vand - gas
sanitet
centralvarme

Chr. Pedersen & Sønner

Algade 20 . Nykøbing Mors . telefon 72 01 29

En cykletur er hjertekur...
Hold Deres hjerte og kredsløb i orden
- køb eller lej en
HJEMMEMOTIONSCYKLE

Blot 15 minutter om dagen på en motionscykle holder vægten nede og giver velvære

Chr. Pedersen & Sønner
Central Cykleforretning
Algade 20 . tlf. 72 01 29 . 49 skridt fra Kirketorvet

...alt
til at hygge med
i julen
...også julegaver
finder De hos

Fruevejs Kiosk
ANNETTE HEDEGAARD
telefon 72 10 75

MORSØ BØRSTEFABRIK
Harry Vangsgaard & Co.

Nykøbing M.. telefon 72 04 22

Aagades
Slagterforretning

Suhl . telefon 72 02 58

. . . alt
billigst
i

Nørregades
MØBEL- & TÆPPELAGER
Nørregade 23 . telefon 72 15 24

. . . give gaver
gå til guldsmed . . .

* * * * *

DET STORE UDVALG I

Ure
Guld
Sølvplet
Sølv
Tin

finder De bedst hos

Munksgaard
Nykøbing Mors . telefon 72 01 94

Da Vildsundbroen sås i et syn

Det var ca. år 1884, at en mand i Sundby, der var ivrig jæger, havde været på jagt. Det havde været en herlig efterårsdag, men han havde ikke været heldig at få vildt på skudhold. Geværet han brugte, var ikke som de moderne geværer nu, nej, det var en gammel forlader, som det kostede et betydeligt arbejde at få ladet, og fik man ikke noget skudt, kunne man ikke få skuddet af geværet, med mindre man brændte det af i luften.

Den mand, der her er tale om, havde den gode skik, når han kom hjem fra jagt med et skud i geværet, altid om aftenen, inden han gik i seng at gå hen til et dige et lille stykke fra huset og skyde geværet af op i luften, for at børnene ikke skulle komme til skade med geværet.

Geværet havde sin plads på et søm i loftsbjælken i det værelse, hvor børnene sov. Denne aften, efter den resultatløse jagt, var kl. mellem 10 og 11, inden manden gik ud for at skyde geværet af. Børnene var i seng, men sov endnu ikke, da han kom ind med bøssen igen for at hænge den på plads på bjælken. Børnene udbrød straks: Vi hørte ikke, du skød, Far. Hvortil han svarede, at skuddet ikke ville gå af, og med den forklaring lagde de sig til at sove.

Da manden kom ind til sin kone, stillede hun ham samme spørgsmål, og han fortalte nu, at han ikke turde affyre bøssen, for da han kom hen til diget, så han et syn: Syd for diget kom et lokomotiv prustende med røgen væltende op af skorstenen og efterfulgt af en lang række vogne. Lokomotivet kom kørende fra Gadegaards mark, fortsatte ud over fjorden og kørte i land på Jens Sørensens mark i Thy, hvorfra det fortsatte op gennem Thy.

Nu kan man indvende, at det må have været indbildning fra mandens side eller lignende med dette syn, men det mærkelige er, at nogle naboer, der var ude på samme tid, så også lokomotivet. Og længere ude østpå i Sundby var der også nogle, der så det. Toget kom kørende ned over engen syd for forsamlingshuset. Alle var de meget forfærdede over det mærkelige syn. Stedet, hvor toget kørte over fjorden, er ikke hvor Vildsundbroen er beliggende, men noget mere sydlig, netop på det sted, hvor brofagene blev bygget, så måske var synet lige så meget et varsel om en jernbane på Mors som en Vildsundbro. Da der for mange år siden begyndtes på bygningen af en jernbane på Mors, var der adskillige i Sundby, som udtalte, at nu gik varslet i opfyldelse, men det skete dog ikke dengang. Broen er kommet, men dog ikke lige på det sted, hvor varslet blev set; at der skulle komme en bro mere, er tvivlsomt, og hvad fremtiden vil bringe, ved ingen. Da varslet blev set, kendte man ikke biler, men kun lokomotiver, så for den sags skyld kunne det ligeså godt være store lastbiler med anhænger, man har set varsler af i Sundby.

P. C. O. Nørgaard.

MORSLANDS HISTORISKE MUSEUM:

Det arkæologiske arbejde 1969-70

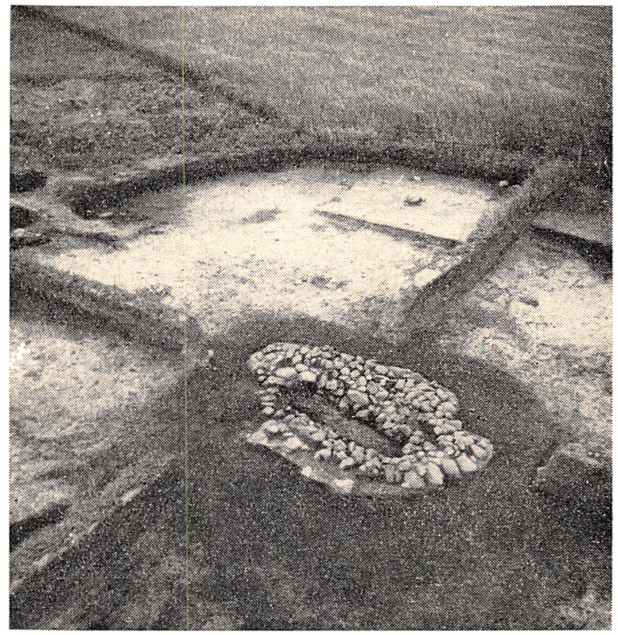

Morslands historiske museum har i sommeren 1970 foretaget sin hidtil største arkæologiske undersøgelse. Undersøgelsen var i nært samarbejde med Viborg amt, idet det drejede sig om en udpløjet gravhøj, beliggende på en mark, hvis jord har tilhørt gdr. Jens Kr. Madsen, Erslev, men som nu er inddraget til den nye vejforlægning syd om Ø. Jølby.

Højen krævedes af fredningsmyndighederne undersøgt forinden vejarbejdet kunne påbegyndes, og det blev overdraget Morslands historiske museum at foretage undersøgelsen.

Højen var ca. 17 m i diameter, og har været omkranset af randsten, hvoraf de fleste i tidens løb er fjernet, men det såes tydeligt i jordlagene, hvor de har stået. I højens centrum fandtes en grav, der har været sat af planker, disse var forlængst rådnet, men der var brugt mange sten til at støtte plankerne med, og disse dannede en tydelig grav. Gravens indhold af gravgods var kun en ildsten. Over graven fandtes et ca. 2—3 cm tyk fedtet sammenpresset lag, som vi ikke var klar over, hvad var, men vi gættede på, at graven havde været dækket med bark, men en senere laboratorieundersøgelse af laget godtgør, at det var tang. Gravens længde 2 m og 60 cm bred og øst-vest vendt. Graven må dateres til ældre bronzealder.

I højens sydside lige under pløjelaget fandtes rester af en brændtbensgrav, men ploven havde desværre taget det meste, men i den rest af graven, der var tilbage, fandtes fragmenter af en bronzearmring.

Viborg stift museum stillede et 9 m højt fototårn til vores rådighed, herved fik vi et godt overblik over udgravningen og ikke mindst lejlighed til at tage nogle gode fotos.

Hos gdr. Kr. Thomsen, Bjergby, har museet undersøgt to små grave, antagelig barnegrave, her var intet gravgods eller keramik, så en datering er ikke muligt. Derforuden har vi haft nogle mindre undersøgelser.

Fra museets side vil vi gerne rette en tak til alle, der har givet meddelelse om jordfundne oldtidslevn og for interesse, hjælp og imødekommenhed under vore undersøgelser.

P. C. O. Nørgaard.

Skal De have
NYE
SKO
så gå i
MINI Sko
Danmarks
billigste
skoforretning
Telefon 72 12 13

Billig rens
Bedre rens
KEMO
Rens
Aagade 16 . Nykøbing Mors
telefoe 72 12 32

Cykler
Knallerter
Stort udvalg
COLE'S Cykler
Fruevej 95
Nykøbing Mors
tlf. 72 07 51

Mit første bekendtskab med Mors

Nogle minder fra 1. verdenskrig

✳

Under verdenskrigen 1914—18 blev mange yngre mænd, der for år tilbage havde aftjent deres værnepligt, indkaldt til militærtjeneste som led i den såkaldte sikringsstyrke. Selv om jeg for mit vedkommende havde været rekrut i Aarhus i 1904 og derefter indkaldt nogle gange, blev jeg den 4. september 1916 for 6. gang beordret til at gøre tjeneste som soldat, denne gang ved 40. bataillons 1. kompagni i Aalborg.

Bataillonen indkvarteredes de halvtredie måned, indkaldelsen varede, i egnen om Fjerritslev. Jeg indkvarteredes hos gaardejer Carl Borregaard i Manstrup ved Aggersund. Opholdet blev dog afbrudt nogen tid sidst i september og først i oktober, da der foretoges militære øvelser i Thy, på Mors og i Himmerland.

De daglige militærøvelser var krævende nok. Ingen vidste jo, om krigen kunne udstrækkes hertil. Men når øvelserne var overstået, var forholdene friere end i rekruttiden. Således hændte det jævnligt, når der efter øvelsernes afslutning marcheredes hjemad, at den ledende befalingsmand råbte til mig: »Nå, højskolelærer, må vi så få nr. 950 i Højskolesangbogen!« Så mange numre var der nu ikke, men jeg begyndte på en eller anden fædrelandssang, og straks stemte kammeraterne i med.

En sen aften, bataillonen lå i bivuak på en mark, var vi nogle stykker samlede på en lille bakke. Jeg begyndte da at synge: »Fred hviler over land og by«, og snart lød sangen kraftigt, idet mange kammerater strømmede til. Den ene sang afløste den anden i den smukke efterårsaften. I grunden var dette vel ulovligt, men ingen befalingsmand skred ind. Vi oplevede tværtimod, at kaptajnen dagen efter takkede os for de smukke sange, vi havde sunget.

Den 29. september påbegyndtes den nævnte kantonnementstur over Thy, Mors og Himmerland. Den 2. og 3. oktober var jeg indkvarteret hos sognefoged og sognerådsformand N. Hove i Tingstrup ved Thisted. Der kunne

De går ikke forgæves i

SLAGTERIUDSALGENE

være stor forskel på den forplejning, der gaves soldaterne i de forskellige kvarterer. Det hændte, der ved afrejsen skreves »Sultenborg« på porten. Men hos Niels Hove var kvarteret godt i alle henseender. Som ung højskolelærer fik jeg gode samtaler om højskolen med datteren, der just havde været elev hos Holger Begtrup, Frederiksborg Højskole. Under en samtale lod jeg en bemærkning falde om, at det kunne glæde mig at få Christen Kolds og J. P. Jacobsens fødehjem i Thisted at se, nu da jeg var så nær derved. Straks tilbød hun som vejleder at følge mig på cykle til Thisted, og det aftaltes, at turen skulle foretages om aftenen, når de militære øvelser var forbi. På det aftalte klokkeslet trak jeg cyklen frem, men — pigen kom og sagde, at hun desværre ikke kunne ledsage mig, thi hendes fader havde sagt, at det var sært for en ung pige at cykle ud om aftenen sammen med en soldat! Nuvel — soldaterne var jo ikke alle gode børn. Jeg havde dog været ægtemand i syv år og skulle vel heller ikke som højskolelærer mistænkes for at ville indlede noget eventyr, men resultatet blev altså, at Thisteds seværdigheder gik mig forbi.

Om morgenen den 4. oktober samledes soldaterne ved Vilsund for at blive sejlet til Mors. Der var jo dengang ingen bro, men det kan nok siges, det vakte bestyrtelse, da vi fik besked om, hvordan det skulle foregå. De ledende havde fundet på, at vi skulle sejles over i en båd, der havde været anvendt i 1864, og en privatmand skulle så fra sin motorjolle have os på slæbetov. Officererne og næsten samtlige befalingsmænd skulle sejles over på den almindelige dampfærge.

1. kompagni, hvortil jeg hørte, beordredes i båden. En ung løjtnant skulle ledsage og overtage kommandoen. Skønt kompagniet i årenes løb var blevet stærkt reduceret på grund af dødsfald, bortrejse og andet og kun talte 87 mand, var det dog en mægtig last i det lille og gamle fartøj. Dertil kom, at vi alle havde fuld oppakning, gevær, fuldt pakket tornyster, livremme med patroner, brødpose o. s. v., som vel ialt udgjorde ca. 20 kg. Det viste sig, at vi tæt pressede sammen i oprejst stilling lige kunne få plads i båden, men så var vi også bogstaveligt talt sammenstuvede som sild i en tønde.

Men var det galt med pladsen, var det endnu værre med vægten. Da den lille motorjolle efter noget besvær havde påbegyndt sejladsen, viste det sig, at afstanden fra vandskorpen til bådens kant var meget minimal. Der blev

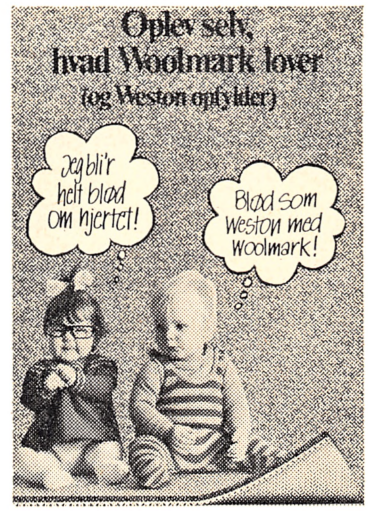

Kom ind hos os og oplev Weston med Woolmark.
Blødt og levende med en smidig, spændstig luv. Nem at holde ren.
Skønne mønstre og farver skabt af Bernat Klein. Formfast mellemlag, så tæppet ligger plant og aldrig buler hvis De skulle spilde på det.
Indbygget termo-lastic underlag.
Se vort store udvalg.

Fixotre MØBLER
Ø. Assels
Tlf. (07) 76 40 36

ren ny uld

GRATIS
Vi giver Dem gratis og uden forbindende tilbud på et Weston-tæppe til Deres egen stue.
WESTON

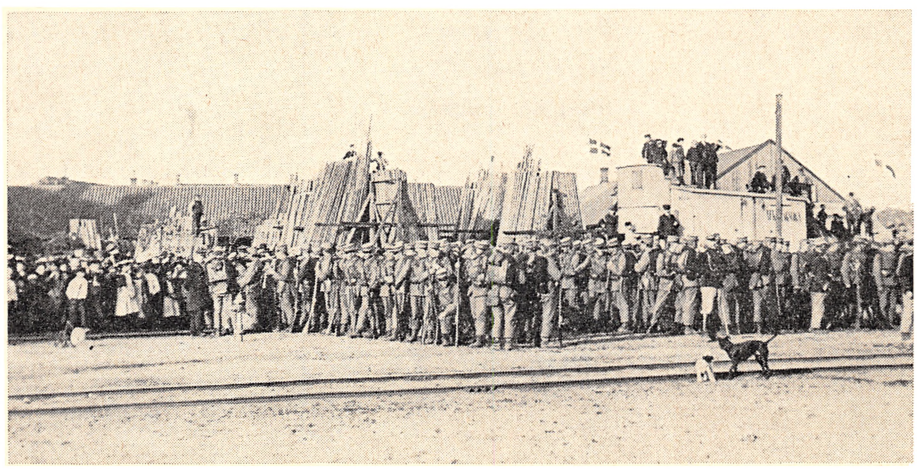

Manøvre på Mors, 4 oktober 1906. På brøddestabelen til venstre ses Jens Christiansen. På den høje stabel Rasmus Petersen og Anna Christensen (Poulsgærd). Politibetjenten: Søren Krogsgaard.

Skal De bygge?

Se da vore prøver på

maskinstrøgne
blødstrøgne
børstede
prægede
gule og røde
FACADESTEN

Morsø Teglværker A/S

TELEFON NYKØBING MORS (07) 721655

Skal De bygge?

Forhør da vore priser på

Mørtel
Klinkerbeton
ISO-dæk
Fundablokke
Betonrør △ 377
Vinduesoverliggere
Klinkerplader
Betonelementer
Stort udvalg i have-fliser og kantsten

Morsø Mørtelværk & Betonvarefabrik
Morsø Teglværker A/S

TELEFON NYKØBING MORS (07) 721655

givet ordre til, at vi skulle stå bomstille, da de mindste bevægelser ville få båden til at kæntre. Jeg husker ikke, hvorfra overfarten fandt sted. Ved den nuværende bro synes afstanden til Mors meget lille, men det står for mig, som afstanden var temmelig stor, hvor vi skulle sejle over.

Kun langsomt gled båden frem. Det kneb motorjollen at trække den tunge båd. Og for os ombord forekom minutterne at være timer. Vi kunne ikke få øjet fra den smalle strimmel mellem vandet og bådkanten. Hvert øjeblik syntes vandet at kunne trænge ind og bringe os til bunds. De fleste af soldaterne løsnede remmene på tornyster og patronbælte, parate til at kaste alt tyngende bort, hvis båden kæntrede. Og der var vist efterhånden kun få, der regnede med at komme over til Mors. Thi hvad ville der ske, om 87 mand samtidig sank i det vist ret dybe vand? Hvor mange ville overleve? Og Mors syntes vedblivende at være langt borte, og afstanden til vandlinjen om muligt endnu kortere. Og forhåbningerne blev ikke større ved, at der fra den store dampfærge, som i nogen afstand sejlede fra Mors til Thy, blev råbt til os: »De er alt for mange i båden! Det går aldrig godt!« Det gik fremdeles kun fremad med sneglefjed. Og strandbredden syntes fremdeles fjern.

Jeg tænker mig, at de fleste i denne situation gjorde deres livs regnskab op og kom til det resultat, at der for os ikke var andet at gøre end at lægge alt i Vorherres hånd og lade ske, hvad der ville. Spekulationer og bekymringer hjalp os ikke et hanefjed frem og fik ikke afstanden til vandkanten større.

Under alt dette fik jeg et indfald, som vel i alle henseender var uovervejet: Jeg gav mig som så ofte før til at synge for på en sang, og jeg valgte »Jylland mellem tvende have«. Jeg mente, at tankerne derved kunne løsrives fra de mørke udsigter. Men jeg fik kun få ord frem af sangen. Fra bagstavnen lød løjtnantens brølende stemme: »Hold kæft, for satan!« Nu var det vel ikke den person, vi havde sat vor lid til. Men jeg indså ved eftertanke, at det ville være skæbnesvangert at synge, da de urolige legemsbevægelser under sangen kunne have bragt os i dybet.

Heldigvis syntes der vedblivende at være nogle centimeter til vandfladen. Og efterhånden blev afstanden til strandbredden på Mors kortere. Måske vi alligevel slap over.

Glæden var stor, da vi omsider var på det faste land. Men vi var jo nu på en ø. Hvordan kom vi derfra igen?

Med båden på slæb sejlede manden med motorjollen over for at hente 2. kompagni. Men nu skete der noget, der næppe var forudset: »Jeg sejler kun med 50 mand!« erklærede han. Og da han var privatmand og ikke stod under militær kommando, måtte de militære myndigheder bøje sig.

Da soldaterne efterhånden på den måde var overført til Mors, marcheredes mod Nykøbing. De fem bagerste i 1. kompagnis 1. deling, hvortil jeg hørte, blev udkommanderet til opsamlingstrop, d. v. s., vi skulle hjælpe de soldater, der overmandedes af anstrengelserne. Men da det

kun drejede sig om en kort marchtur fra Thistedegnen til Nykøbing, blev der ingen at »samle op«.

Vi i opsamlingskolonnen holdt os et godt stykke bag de marcherende kolonner og kunne ret gå og råde os selv. Da vi kom til Øster Jølby, forespurgte jeg spøgende, om vi ikke skulle foretage en afstikker til det 8-kantede forsamlingshus i Galtrup, thi jeg havde læst i en avis, at højskoleforstander Holger Begtrup just stod der og holdt foredrag. Nå, dette blev selvfølgelig opgivet. Vi hastede mod Nykøbing, hvortil vi kom henimod aften. Jeg fik et godt kvarter for natten hos smed Jensen, Nygade 17.

Den følgende morgen stillede alle soldaterne på en plads uden for byen. Nykøbing-borgerne var i ret stort tal mødt frem for at se på tropperne. Blandt disse fik jeg øje på en gammel Askov kammerat, men da han ikke så mig i geleddet, og jeg ikke måtte forlade dette, blev der ikke lejlighed til hilsen. Det var Jakob Martin, der dengang var redaktør af »Morsø Folkeblad«.

Stor var vor glæde, da det viste sig, at overfarten til Salling skulle foregå på den store dampfærge »Glyngøre«. På overfarten nød vi det smukke efterårsvejr. Og fra Glyngøre fortsattes der med forskellige øvelser gennem Salling og Himmerland til vore opholdssteder i Fjerritslevegnen. Hjemsendelsen foregik midt i november.

Således forløb min første tur til Mors. Jeg anede dengang ikke, at jeg siden skulle gæste øen flere gange for at besøge min søn i Bjergby.

Søren Petersen,
»Enghøj«, Kolind.

Juledekorationer . Vinterkranse
Sammenplantninger
Alt i frugt og grønt

POMONA blomster

Havnegade 6, telefon 72 13 70
Medlem af Blomstergave

Brændsels foreningen
telefon 72 02 18

Fast og flydende brændsel

NYTTIGE *Julegaver*

Køb praktiske
og nyttige julegaver.
Vi har
til alle priser — hos

Vald. Blaaberg
telefon 72 04 60 . Se vore udstillinger

Et af tidens aktuelle problemer er
sikkerhed i trafikken

J. K. Prøvestationen

er bygget for DERES SIKKERHED og for DERES ØKONOMI I BILKØRSEL. Foruden det komplette VW DIAGNOSESYSTEM kan vi teste ALLE BILMÆRKER, og så er det til de rigtige priser.
Er det brugt bil, De ønsker at købe, må De for Deres egen skyld sikre Dem, at den er med TEST-CERTIFIKAT. Det får De hos os — her er intet skjult for kunden.
Husk vort
AUTOLAKERERI og PLADEVÆRKSTED
hvor vi har de mest moderne maskiner og faguddannede folk, derfor bedst og billigst.

JOHS. KIRKEGAARD
Aut. VW-forhandler . Fruevej 30-32 . tlf. 72 11 44

Fra broen i Vestergade til Rådhustorvet

Skrevet i 1955 af 88-årige
Carl Lorentzen,
som han huskede sin barndomsby
— for nu snart 100 år siden.

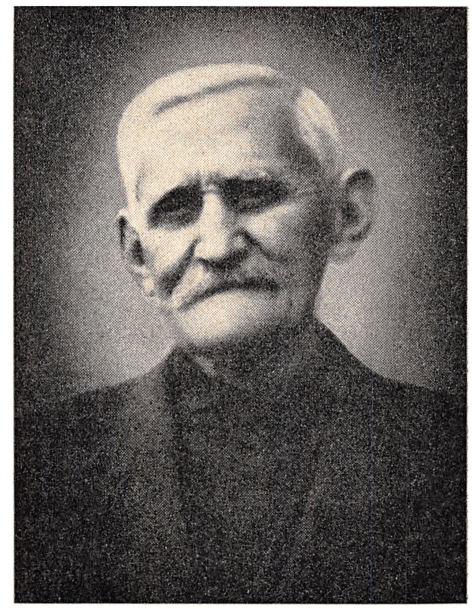

Carl Lorentzen

Den første ejendom på venstre hånd var et gammelt garveri, som egentlig ikke lå i selve byen. Byskellet gik da mellem det og et pakhus, der tilhørte købmand Schade. Ejeren af garveriet hed Knudsen, og selve den gamle del kan kun tildels kendes endnu, ja, hvor dog alt er forandret! Ved siden af pakhuset, som nu er nedrevet og opbygget igen, boede ejeren, læge Møller. Resten ligner dog, fraset facaden den gamle bygning. Så kom der et gammelt, lavt hus, der lå på tværs med gavlen mod gaden og facade mod en have, der dannede indkørsel til den nuværende Aagade. Der boede Trine Jepsen. Hun drev beværtning her.

Farver Sørensen købte efter branden hele det gamle kompleks og de nuværende bygninger, hvor også Morsø Folkeblad har haft til huse en årrække.

Lige overfor omtalte ejendom lå farver Isens ejendom, senere Lorentzens farveri. Hvor hotel Hamlet nu ligger, var der en gammel købmandsgård, en 1-etages lav bygning. Det var Kroghs gård. Ved siden af lå der et hus, som gæstgiver I. Christensen (Kjelde) købte, senere kendt som Heilskovs gård. Så kom cancelliråd Nielsens gård, 1-etages, men senere solgt og opført i 2 etager, så restauratør Godskesens ejendom, hvor Håndværkerforeningen havde lokaler, og senere den lille Sparekasse havde kontor, den er

Johansen & Pedersen

✳

Tømrermestre
Telefon 72 11 39
Nykøbing M . Gasværksvej 53

Bilen køber man selvfølgelig hos

A/S Arne Rabenhøj

Aut.
GM-forhandler
Nykøbing M.
telefon 72 15 00

Centrum
Radio & TV

Fjernsyn, radio
el-artikler
Philips byggesæt

J. SIXHØJ
Ljørslev
pr. Nykøbing Mors
tlf. (07) 76 60 25

der ikke sket synderlige forandringer ved. Så kom den nuværende Møgelvang'ske ejendom, som tilhørte distriktslæge Nyrup, en fin, stor velholdt bygning. Så kom man til købmand Niels M. Bangs ejendom. Den gamle gård var kun 1-etages til gaden. En stor have solgtes til den nuværende Håndværkerforenings bygning. Nu er resten opført i 3 etager til forretningslokaler.

Efter den fulgte fru Borchsenius' gård, hvor vognmand Chr. Poulsen, værtshusholder Kibsgaard og fru Borchsenius boede. Det er den ejendom, der nu tilhører Niels Jensen & Søn. Den gamle var 1-etages og meget forfalden. Den næste ejendom havde frk. Baadsgaard. Den strakte sig til Magnus W. Pedersen, »Central«. Der boede frk. Baadsgaard selv samt marskandiser Christensen, rebslager Kjær, vognmand Johansen, Chr. Hellegaard og flere. Den nuværende ejendom »Central« fik plads, hvor før i et meget gammelt 1-etages hus boede Drejer Hollesen, guldsmed Jensen, rebslager Kjær, træhandler Knudsen og familier nede i gården. Så fik man købmand Traps ejendom, som strakte sig helt ned til det nuværende »Magasin«, en stor gammel købmandsgaard, der skiftede ejer og beboer — af de gamle beboere skal dog nævnes Mathis Vogn — den næste ejendom, det nuværende »Magasin«, tilhørte da manufakturhandler Sørensen, senere Chr. I. Smith. Så kommer det gamle Traps Hotel, senere Bendix. Der er jo sket en del forandringer, men ellers ligner det sig selv en hel del. I kælderlejligheden var der en slags restauration og et godt brødudsalg. Det blev drevet af bagermester Jepsen og senere af enken og sønnen. Den næste ejendom, nu boghandler Nielsens, tilhørte en indvandret tysker, Josef Brinckmann med forretningslokale og privatbolig. Der handledes med mange ting, manufaktur, porcelæn, fajance, børster, krudt, hagl m. m. m. Senere fik Frantz Brinkmann ejendommen og fik den givet dens nuværende skikkelse.

Bager Jepsens gård strakte sig helt hen til den nuværende Morsø Bank. I den tid, der er tale om, var det gamle 1-etages bygninger. Her boede bager N. Kjeldsen. boghandler Holm, og bager Jepsen, også godt bekendt for konditori. I gården boede der et par familier. Jepsen solgte et stykke af grunden til boghandler Holm, som byggede den 2-etages ejendom, som brødrene Andersen senere erhvervede. Så atter en af de store gamle købmandsgårde, nemlig købmand Knudsens gård. Det var en af de største gamle gårde, og den strakte sig fra Morsø Bank til Flensborg Lagers hjørne og gennem Nygade til det nuværende Landmandshjem og til »bag om byen« — det nuværende Grønnegade hen til Afholdshjemmets indkørsel. Fra det store kornpakhus, der vender ud til Nygade, og til hjørnet af »bag om byen«, fandtes der ingen bygninger.

Købmand Knudsen drev en stor by- og landforretning på hjørnet, hvor Flensborglager er i dag. På Morsø Banks hjørne var det, den bekendte manufakturhandler I. Chr. Smith havde forretning og beboelse — han flyttede senere ned og fik sin svigerfader, købmand Sørensens ejendom.

Landbrugs- og Industrimaskiner
Reservedele
Reparation

MORSØ MOTOR Kompagni
Tlf. 72 08 66

BELYSNING

Gode gaver
giver
varige goder

Vils Installations forretnig
Aut. el-installatør Jørgen W. Søgaard
Vils Mors . tlf. 76 70 36

Julegaveideer
finder De hos
MORSØ PHARM. MATERIALHANDEL
Svenning Pilgaard
Lilletorv, tlf. 72 02 94

kør sikkert
kør SAAB

Evald Kristiansen
Aut. SAAB-forhandler, Vils, tlf. 76 70 10

Er De interesseret i møbler

- eller står De overfor møbelkøb?

Så ring eller skriv - og vi sender Dem omgående vort 140 sider store katalog (Skandinaviens største), hvori De vil finde ideer i massevis - samt 12 hele sider med gode råd ved udvælgelse af møbler.

Altså: ring eller skriv

Havnegade-Vettelsgade . telf. 72 01 92

JC Møbler

v/H. KRISTENSEN

Fineste kvaliteter...

Homogeniseret sød- og tykmælk i praktisk engangs-emballage...

MEJERIET *Engholm*

På gaden (Nygade), som intet navn havde, og hvor telegrafstationen kom til at ligge, boede der dengang en konditor Grønlund.

Det var den ene side af gaden, og nu tager vi turen tilbage på den anden side. Ja, det første hus beboede den gamle manufakturhandler Hinding. Stueetagen fraregnet er her ikke sket nogen forandring. Det ser næsten ud som i »agenten«s tid. Så kommer den sorte klub eller Skyttes restauration, der var samlingssted for den sorte klubs medlemmer og en hel del af borgerbostandens folk. Ja, jeg kender mange gode historier og episoder fra klubben og dens keglebanes periode. Der blev spillet mange kegler, spist og drukket meget her, men til råheder eller anden simpelhed var der ikke plads, — det var, som den Hostrup'ske joviale gemytlighed herskede en hel del over de forskellige gemytter.

Herefter følger Quistgaards gård, d. v. s. købmand A. Faartofts. Han blev senere sparekassedirektør. Den var jo også købmandsgård, men er ombygget to forskellige tider, den sidste efter en brand, så der er kun en gammel side- og mellembygning tilbage. Den næste bygning var også kun 1-etages. Den tilhørte isenkræmmer Julius Kaastrup. Han var den første, der begyndte med at sælge legetøj, eller som det dengang hed, Nürnberger-kram og 50-øres butik. Derefter følger bager Wachters ejendom, her boede buntmager Mikkelsen, urmager Christensen og bageren selv med butik og lejlighed til gaden. Bageriet lå nede i gården. Så når vi til Kirketorvet, der dengang var brolagt med små runde sten, der lå den gamle købmandsgård, der tilhørte købmand Stenberg, senere N. Baadsgaard, den gik helt hen til og et langt stykke ned i Havnegade, som ingen gade var, men kun landevej. På den anden side af hjørnet til Havnegade, hvor nu Kjeldsens ejendom og Biografen er, var der et dige, der bestod af store kampesten. Dette dige strakte sig også et godt stykke ned i Havnegade. Den gamle kirke lå på toppen af skråningen, der førte fra kirketorvet op til kirken, og den gamle kirkegaard, der nåede helt fra Toftegade og rundt om kirken til Dyhrs baggård, var omgivet af et dige af store sten. Selve Kirkegården var ikke andet end en landevej uden brolægning.

På Kirketorvet med den gamle Sparekasse var der en stor træpumpe til fælles brug for byens beboere. Den gamle kirke var en pryd for byen, mens Kirkegården nærmest lignede en losseplads, og den var mest anvendt som legeplads for børn og som tørreplads for naboernes vasketøj.

På torvedage og almindelige markedsdage stod øens slagtere og en del landboere med smør, æg og ost til salg for byens folk. Samtidig sås en del af byens næringsdrivende og håndværkere stå på torvet med deres varer. Ofte blev der så afsluttet tuskhandeler mellem de forskellige, men på de store markeder, sommer- og krammarked, var der et liv og røre på torvet og nærmeste omkreds. Der sås byens håndværkere på torvet med deres mangeartede arbejder — der var skomager Kjeldsen, smed Gutheil, smed Russkov, drejer Knakkergaard, drejer Hollesen, blikkenslager Bang, guldsmed Noe, guldsmed Ezzerod, buntmager Bisserup, slagter Stamer m. m. fl. Så var der farende handelsfolk fra Salling og Thy, og nogle solgte huer, kasketter, tørrede torsk og rokker — eller, som de også kaldtes, skader. Der var honningkagebutikker, d. v. s. telte, der var spillemanden C. Hjøllund og hans kone med 4-skillingsviser om Hjalmar og Hulda og om gruelige mord og om henrettelser. Der var en larm af lirekasser, mest benyttet af krigsinvalider fra 1864. Alle byens borgere havde mobiliseret kurvekoner til at sælge deres produkter, og en hel ruse af tobaksdrenge solgte Th. Damborgs fine Radenkopper — d. v. s. cigarer til 2 for 4 skilling, enkeltvis 3 skilling.

Markedsgøglet var henvist til Havnepladsen.

Hvor den gamle sparekasse nu står, lå en gammel 1-etages bygning, som vistnok har været eddikebryggeri. Her residerede en sparekassedirektør Mulvad og en mand ved navn Etterup, også kaldet majoren. Efter ham fik den lille gyde til Toftegade navnet »Majorens gyde«. Så er der Dyhrs ejendom i 2 etager. Det var boghandler N. Dyhr,

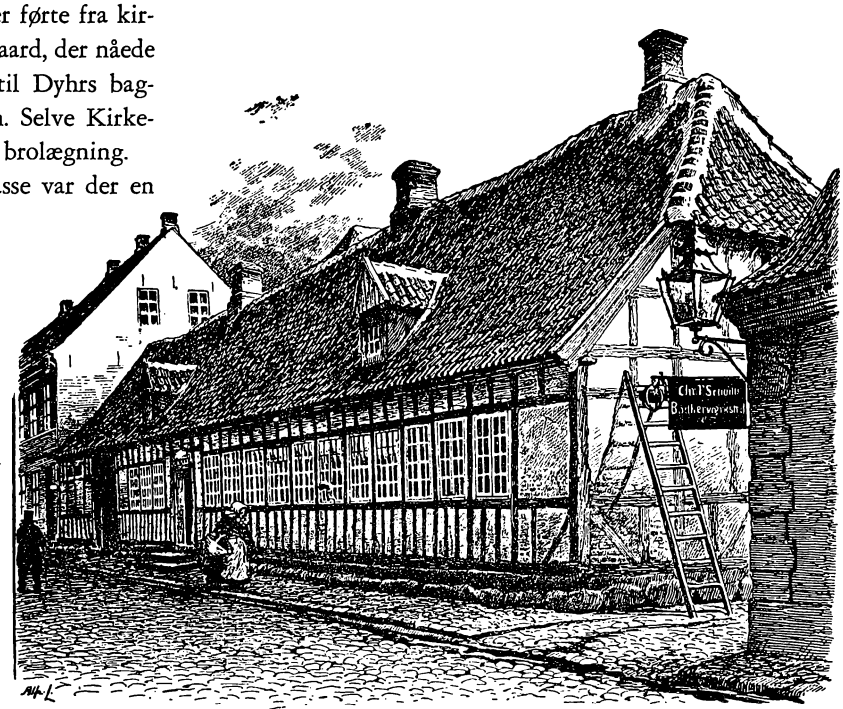

Da man for nogen tid siden søgte efter et navn til pladsen mellem Algade og den store parkeringsplads, valgtes blandt mange forslag »Faartofts Passage« til erindring om købmand Faartoft, der levede for ca. 100 år siden. På denne plads lå hans ejendom, der ses her.

Et sted alt...

Bygningsblokke
Isoleringsblokke
Fliser og plantesten
Murer- og pudsemørtel
Færdigblandet beton

...alt på et sted

Vils Cementstøberi
Beton- & Mørtelfabrik
v. Johannes Kankelborg Jensen
Vils, telefon 76 71 88

Jes Thiesen & Søn

TØMRERMESTRE

N. A. Christensensvej 8
telefon 72 02 33

at den, der har sparet penge op, er bedre rustet til at imødegå modgang, hvis sådan skulle indtræffe, og med den høje rente er problemet værd at beskæftige sig med. Det giver selvtillid at have en reserve i ryggen.

En god bankforbindelse er penge værd.

MORSLANDS FOLKEBANK
AKTIESELSKAB

der her havde forretning, værksted og beboelse, og i den anden halvdel af 1. etage boede sadelmager Anton Kjeldsen. På 2. etage boede enkefru Dyhr. Den næste ejendom var et gammelt hus, der endnu ligger op mod den gamle Kirkegaard. I en af dem var frøknerne Nørgaards skole. I den begyndte jeg min første skolegang. I den anden boede den gamle former Nissen, i Bisserups ejendom boede han selv og havde forretning. Selve ejendommen har været et gammelt tinghus, et slags rådhus; det gamle hus blev i 1879 solgt til guldsmed Noe. Der siges at have været en gammel arrestkælder her.

Ejendommen næstefter tilhørende den bekendte glarmester Langebein, der har lavet den fine model af kirken, som nu kan ses på museet. Så kom urmager Bajers ejendom. Han var en af byens mange originaler, et prægtigt stilfærdigt menneske. Han kunne fotografere, lave barometre, reparere gamle bøsser, klinke porcelæn, og han besørgede kirkeurets optrækning m. m. Det nuværende Clemenshus bestod af flere små ejendomme. De beboedes dengang af drejer Knakkergaard, blikkenslager Bang og barber Christiansen.

Den følgende ejendom tilhørte snedker Nielsen, beboet af ham selv og fru Nødskov, der havde en broderi- og garnforretning her. Nielsens værksted lå oppe i Toftegade. Så lå der bager Sørensens ejendom, forretning og beboelse til Algade og bageriet i Toftegade. I den den næste ejendom, hvor glarmester Tolmer bor, boede skomager Brinkman, også benævnt »Schuster«, der også havde butik og lejlighed til Algade, men værksted op til Toftegade. Den nuværende Einar Markvorsens ejendom er der vendt mest op og ned på. Dengang var det en gammel 1-etages ejendom med forretningslokale til Algade, beboelse til Lilletorv og lagerplads i en lav kælder samt lokale op i Toftegade. Der handledes med isenkram, glas, fajance, porcelæn, kaffe, the, kandis, lakrids, klude, ben, tråd m. m., og alt tilhørte den gamle Rudolf Sitam.

Ja, så er vi ved Lilletorv. Her er der intet eller kun lidt tilbage af gamle bygninger. Hvor Toftegade går sammen med Lilletorv, lå en lille 1-etages ejendom, der tilhørte reb-slager Andersen, bedst husket under navnet »Pas«. Ved siden af boede snedker Godskesen og hos ham guldsmed Noe, så kom der en stor ejendom, der tilhørte slagter og avlsbruger Nygaard, men Jernbanegade og Folkebladets ejendom har forstyrret tegningen af den gamle ejendom, der er kun lidt tilbage, nemlig møbelhandler Tofts lokale, og det er endda meget forandret.

Nabo til slagter Nygaard var en bekendt købmand, Abildhauge, der sammen med en kompagnon, Pedersen, drev en stor land- og kornforretning og et stort rugbrødsbageri, der dengang lå helt ned mod det nuværende baneterræn. Th. Damborgs tobaksfabrikker, hvor der samtidig var en stor købmandsgård, havde, hvor døren til opgangen nu er, en høj stentrappe, som var fælles for købmand P. Axelsens og Th. Damborgs kunder. Da fabrikken brændte, blev det nuværende kontor og lagerlokale opført. På den grund lå der dengang en lille smedeforretning, der tilhørte sømsmed Russkov. I en gammel ejendom ved siden af boede der en sadelmager Thomsen og den blinde kurvemager Dahlgård. Derefter fulgte avlsbruger Morten Jensens ejendom, der når helt til og med, hvor nu barber Kjærulff har barberstue. M. Jensen havde et stort gæstgiveri og handlede med kreaturer, får, lam, svin, gæs, og det gik næsten alt til eksport. Der hørte et stort jordareal til, der strakte sig helt ned til Klosterhavn.

Den næste ejendom var et lille 1-etages hus, hvor en gammel træhandler Plötner boede. Det hus, som Just Haaning bor i, tilhørte en kone, der gik under navnet Maren Johannes. Hun passede børn og syge folk. Hun havde også syge børn i pleje.

Så kommer vi til den sidste ejendom på den side af Vestergade. Den tilhørte på den tid A. H. Schade og var en gammel købmandsgård for by- og landboer. Der var en ret stor have og et stort jordareal til ejendommen, der gik helt ned til fjorden, men ved åens løb var gennemskåret i to dele, den vestlige del nåede op til den nuværende slagtehusvej. Der lå en båd til brug for garver Knudsens virksomhed. Dengang foregik en del af garvningen af huder i egebarksmuld. *C. L.*

Byens største udvalg

i alt indenfor bageri og konditori

Krabbes **Konditori**
v/ Steen Andersen

HSS

Skær lige igennem

-gå til fagmanden
Jepsen
Telefon (07) 72 11 48

Havnegades Sliberi- og Stålvareforretning

75 år - *en tid så lang...*

I sommer var a om po »Glomstrup« en daae,
aa so al dem ting — ja, det er klaar,
te a bløv forunner — ja, a fald hiel i stav
ve aa sik saa manne ting fræ gammel dav.
No er æ goer jo museum, aa det er nøj, der batter,
æ tanker go tebaag — aa vi ka næsten et fatted.
Vi so saa myj klæjer — fræ gammel tik —
I ka stule po, det var skjøn aa sik,
der var nøj fræ 1700 ors tal —
ves nøj der sust, nær di da var te bal,
mæ kjovler saa lang, te di slæbt po æ gvol —
a glemt aa fotel om en fiken chatol
aa buer aa stuel aa nu gammel skrien —
a tent ve mæ siel — aa, bar det var min.
Nu firkanted kasser, hva di sov om æ næt,
men I ka tru di hvilt dem, næ di var træt.
I dem var der halm — madresser — nej hold,
det var der ingen, der kjend, men a æ bløven fotol,
te i dem gjemt di dje papiker aa peng
aanner æ huepued — i søen nu rigtig gammel sæng'.
Æ ug te æ baer — den gaang di var smo,
dem var der jo alti sot gængere po,
hvis dem stuer knejt saa der ku taa en tørn,
ku æ hænd te æ baar — den end i en hjørn.
Nær vi kye uked i æ cherbangvuken
mæ æ tep svøbt om vos, saa sot vi saa luken,
det skul i hver fald ræn my, far vi bløv bløt,
æ klæjer var den gaang saa varm aa te nøt.
æ kyerkapper te bode stuer aa smo,
det var nøj, der næsten et ku fogo.
I ka tru, der var vugn aa kaaner, der haaer væt flot.
Po æ hæjst var sot bjæller — det hover a saa godt.
En dejtru i æ baagstov jo osse der stu,
den stuer uken te baagning — jo, det kan I tru,
med raager og ildklem aa al dem ting
som no der høt te, nær vi rigtig var i sving.
Der var osse en smedje — den var heller et saa tosse,
mæ blæsbælg aa ildste — aa hammer var der osse,
aa fo yv po æ ambolt var i hver fald nem,

rekord RENS

Nygade 17 . telefon (07) 72 06 26

rekord RENS er en ny form for rens — en ny hjælp til husmoderen. Ikke kilorens, men kvalitetsrens til kilopris. Tøjet bliver duftende frisk, let og skinnende rent. - Regelmæssig rensning er god økonomi. Tøjet beholder faconen.

rekord VASK

Sdr. Dråby . telefon (07) 75 13 20

Nøglen til et godt hjem

✳ prima møbler
✳ udstrakt service
✳ største udvalg
✳ fornuftige priser

Vils Møbler

BRDR. BJØRNSGAARD
Vils Mors . tlf. 76 70 20

en gue klat hejstsku, der hænd po en sæm.
Æ spaaer te æ tørv stu nier i æ laae —
det er et nem aa sik det hiele po en daae.
A glemt aa fotel fræ den gaang vi var ind
om en gammel rok, den var der osse aa find.
A hover mi muer hon sot der aa spand
af æ gaaer hon i bagetter huser saa band.
Men æ tik den skyvter, det er et te aa fostaa,
hvaer al dem dav aa oer er bløven aa —
nær vi taar retuker te vor baarndom den gaang
fu 75 oer sien er en tik saa laang.
En hiel najn moral, vi jo finner i daae,
det mo vi jo læer aa sik aa fostaa.
Æ hus saa moderne — mæ tep saa flot
po æ gvol i æ stover, men det er da osse godt,
te vi et ska vuj i æ saaen — som da,
det var forejsten allerværst fu æ baer.
Ja, rojn om ve folk ska alting vær fiken,
kaske der i hver hjem blyver en svømbasiken.
Men æ bruser aa æ badekaaer er no et saa il,
nær en haaer gue staaen kan en læg der aa trel,
a ska lov det er gue oven po sport aa bold
aa svaal si krop, saa den blyver kold,
inden tv begynder — saa de faar aa sik,
hvor mange poeng, de i æ udland fik.
Ja, en verden, der larmer — vi ka knap nok forstaa
søen som folk de haster aa kyer i daae —
a er nok bløven for gammel, men jen ting vel a sej,
det er knap nok en cykel haar ret po æ vej.
Tænk, æ baer ska go te skuel te di er 18 oer,
det er rimlig, di blyver klog, nær di visdom foer.
Dem gammel taar po højskuel, nær di er øver dem 60,
vi forunner vos tit — det er sikker og vis.
En ferie ska al folk ha no om dav,
a haar aldrig hat staaen af den slav.
Men jen ting vel a sej, aa det vel a staa ve,
der er alti nøj, vi ka gle vos ve,
hvis folk er tefreds, saa hva oller di haar,
det er nemlig det, vi ska lær aa forstaa.
Ja, alti tefreds — det er i verden en gav,
men a holder no mejst af dem gammel dav.
Mini, midi og maxi — hva er det for nøj —
selvfølgelig er æ nøj, der vedrører æ tøj.
No sejer di, der ska te aa en styk skares ik
æ kjovler — mon et osse det er nær ve æ tik,
fu no blyver æ kold, aa det er gue mæ nøj skyvl,
det vaaer jot saa læng, faer det no blyver yvl,
om den blyver der baade løst og skrøven,
vi ka allere siker po æ baer dje øven.
De tænker ve æ tre — mæ gaver aa stads,
aa dem gammel haaer mæ alting en vældig maes.
Læ vos saa blyv stel — fu a vel da tru,
æ salmer mo kling i hver hus aa hver bue.
Tebaag go vo tanker — send osse dem frem,
saa holder vi yvl i kjerk aa i hjem.
saa holder vi yvl i kjerk aa i hjem. *Kirstine Bek.*

Husk **film og blitzpærer**
til julefotografering

Morsø Boghandel
v. Aage Platz
Algade . tlf. (07) 72 03 10

MALERMESTER
Peter Christensen

Møllevænget 25 . Nykøbing Mors . tlf. 72 04 16

Simon Schøler
elektro installatør

Grønnegade 10 . Nykøbing Mors
telefon (07) 72 06 58

Broderi og strik

Garncentralen
Thógersens Tricotage

Nordvestjyllands største specialforretning i garn og broderier

GARANTIBEVIS

Følgende garantibevis fulgte med en gammel Symaskine over til Else Adrian på Falster,
Symaskinen tilhørte i mange år Marie Nørgaard, Gullerup,
som brugte den med flid og omhu.
Hun havde 12 børn.

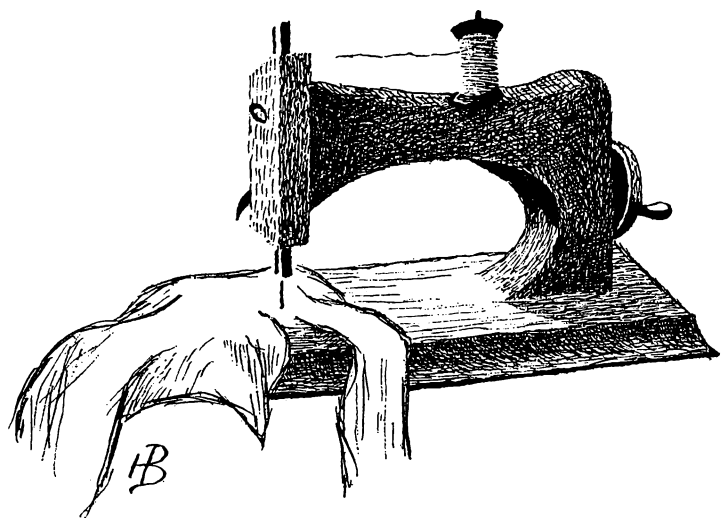

For Else i tredie Generation
vil jeg hermed præsentere min »Person«.

Mon I kan bruge mig gamle Fyr?
jeg har været et ærligt og trofast Dyr,
har syet til baade store og smaa,
alt, hvad de kunne finde på:
Livstykker, Forklæder, Bukser og Ble'r;
ja, de kunne finde paa meget mer.

Og jeg kan fortælle en Masse Ting,
ikke blot om de sirlige Sting,
Bedstemor har syet på mig;
men om, hvordan hun har glædet sig
ved at klæde og varme sine,
og de kunne blive saa søde og fine.

Ja, jeg er som sagt en gammel Svend;
de sidste Aar har jeg været gemt hen;
men det var der ikke meget ved,
derfor vil jeg se at komme af sted.
Helt til Falster jeg agter at rejse;
bare ved Tanken er jeg lige ved at knejse.
Og nu må I bruge mig, om I kan,
saa længe jeg endnu ejer en Tand.
Ja, jeg er fra 1903,
men kan lidt endnu, skal I nok få at se.

NB.: Jeg skulle hilse fra Moster Anna. Ærbødigst, den gamle Symaskine.
Thorup, Mors, d. 1. April 1959.

hele familiens juledrik er fra

MORSØ BRYGHUS

Den rigtige
julestemning får man
når man gør sine

juleindkøb

hos

Morsø Købmandsforening

ANNONCEKRIGEN 1881

I året 1881 udspilledes i Nykøbing-avisen en annoncekrig, der var ualmindelig festlig. Høker og værtshusholder Jens Østergaard købte et hus i Holgergyden ved træbroen i 1858, og omkring 1880—81 antog han en bestyrer til sin forretning »Nykjøbings billigste Urtekramhandel«. Hans navn var Wilhelm Hahn, der hurtigt gør sig bemærket ved at avertere meget om urtekramvarer. Annoncerne er altid underskrevet Wilhelm Hahn.

I juli og august dukker der en del annoncer op i Morsø Avis om brystlikør, gigtlikør og Brami livs-eliksir, fremstillet af Wilhelm Th. Hahn »Nykjøbings billigste urtekramhandel«. Det bemærkes, at der er forskel mellem de to underskrifter; når det er urtekramvarer, står der Wilhelm Hahn, — under de forskellige likører står der Wil helm Th. Hahn. Brystlikør var god mod hoste, hæshed, forkølelse samt andet halsonde; gigtlikør var det mest effektive, der kunne fås mod gigt, det kostede 50 øre pr. flaske. Brami livs-eliksir var god mod søvnløshed, dårlig fordøjelse, heftige smerter, mathed i hele legemet m. m.

I flere år er der blevet solgt en bitter likør, der hed Brama livs-eliksir fra Mansfelld, Büllner og Lassen, København; den kunne efter hvad annoncen fortalte, kurere næsten alle sygdomme. Folk havde en stærk tiltro til den slags drikke, og der blev solgt meget. Nu var altså en lille Nykøbing-høker eller høker-medhjælper begyndt at spinde guld på fremstilling af disse vidunderdrikke, der

KVALITET
Morsø Margarine
VITAMINISERET
GARANTI
FRISKKÆRNET

Ford
i Nykøbing
telefon 72 15 11

er noget, der tyder på, at det var medhjælperen, idet der under udveksling af personligheder mellem Mansfelld og Hahn tales om Hahn som en 19-årig handelsbetjent.

Vinhandler Oluf Serritzlev, der i 1865 byggede Toldbod-Vinhus på havnen, som han drev som hotel og vinhandel, var eneforhandler af Brama livs-eliksir og havde mærket, at Hahns Brami livs-eliksir var blevet en salgssucces, og efter at Hahn havde tirret ham med nogle små annoncer, får han sit firma til at indrykke følgende i Morsø Avis:

»Et slet eksempel fordærver ungdommen! At makke en bitter sammen og pynte den med et fint navn har nu været forsøgt af spekulative sæbesydere og fallerede købmænd i årevis; men at ungdommen prøver er dog noget nyt og viser, hvor let det er at fordærve ungdommen. Det fremgår af, at en 19-årig handelsbetjent — lige sprunget ud af læren — han hedder Wilhelm Th. Hahn og tjener i en forretning, der kalder sig »Nykjøbings billigste urtekramhandel«, har produceret et ynkeligt produkt, som han kalder »Brami livs-eliksir«, og der medfølger en brugsanvisning, der slet og ret er en kopi af vores. — Vi advarer publikum mod denne falskner og håber, at denne ynglings formynder vil vide at belære ham om de principper, der hører hjemme i en hæderlig handelsvirksomhed. Den eneste ægte taffelbitter »Brama livs-eliksir« kan kun købes i Nykøbing hos Oluf Serritzlev.«

I næste nr. svarer Hahn i en annonce, der har overskriften: »En rasende mand! — Mansfelld-Büllner er blevet lige så bitre som deres berygtede bitter. Det er usandheder, når det nævnes, at jeg kun er 19 år og lige sprungen ud af læren, men kan det glæde »Hans Vittighed«, ja, da god fornøjelse. At jeg som yngling, som han råber, har kunnet producere en bitter så god som Brami livs-eliksir har rystet ham, så han skriger højt i aviserne, det er den bedste reklame for mig. — Tak! Det er min pligt at advare publikum mod at forveksle Mansfelld-Büllners døds-eliksir med min eneste ægte Brami livs-eliksir, der kun forhandles i Nykjøbings billigste Urtekramhandel.«

Derefter er det Mansfelld-Büllners tur til at angribe, det sker i en annonce kort tid efter:

»Plagiatoren W. Th. Hahn. Som det gerne går med den, der har en slet sag at forsvare, vælter hr. Hahn sig ind over os med en hel skraldevogn fuld af smudsige grovheder og fornærmende personligheder. Vi kan meddele publikum, at vi har anlagt sag imod ham for at få ham dømt og straffet efter loven. — Han har fyldt et bitterprodukt på flasker af facon som vore, forsynet dem med en etiket, der er en efterligning af vore, kun forandret navnet Brama til Brami. Har ordret afskrevet vor brugsanvisning, hos os er brugsanvisningen underskrevet af en læge, krigsråd Grønholz. Hr. Hahn skammer sig ikke ved at slette denne mands navn og skrive: Wilhelm Th. Hahn på sin brugsanvisning. — Vort kendetegn er vort segl M., B. og L. i grønt lak på proppen, på etiketten vort firmamærke, en blå løve og en guldhøne, og på flaskens bagside er indsmeltet i glasset: Mansfelld-Büllner og Lassen, København.«

Alt i glas til nybygning

Stort udvalg i malerier rammer og relieffer

Jørgen Tolmer

Glarmester . tlf. 72 03 41 . Nykøbing Mors

Hold Dem til

VOLVO

den holder til Dem

Henning Dahl Pedersen

AUT. VOLVO FORHANDLER

Vesterbro, Nykøbing Mors, tlf. 72 16 88 og 72 10 95

Lad Deres gæster bo og spise på

Missionshotellet Bendix

telefon 72 00 44

Byens førende - ældst - størst - bedst

I Hjemmebageriet, Nygade og Leans Bageri, Fruevej

finder De altid et stort udvalg i fine hjemmebagte småkager og formkager

LEANS BAGERI

Byens nyeste, med hjemmebageriets gode kvaliteter — Brød bringes over hele byen.

Lean Blaabjerg . tlf. 72 03 45

Ringsgades Renseri
v. TAGE NIELSEN

Nykøbing Mors
telefon (07) 72 02 19

Sko til hele familien

Damesko . Herresko
Børnesko . Hjemmesko
Træsko . Gummistøvler

Eneforhandling fra de bedste skofabrikker, såvel danske som udenlandske

Kjeldgaard SKO

ønsker Dem glædelig jul

Har De en lejlighed?
kan jeg skrive sangen til den!

MORSØ LYSKOPI
Agnes Nielsen
Vesterbro 43, Nykøbing M., tlf. 72 12 70

Lystryk . duplikering . maskinskrivning og fotokopi

SCHMIDTS KAFFE
v. J. OTTESEN . Algade . telefon 72 20 70

Hahn sender skraldevognen retur i følgende annonce:

»Mansfelld-Büllners Plagiat. Ved at læse den sidste annonce fra hr. Bülner lader det til at det er gået denne herre som et vist dyr man holder et rødt klæde for øjnene af; han forglemmer sig selv, så han skriver: — »idet de havde forvekslet dette plagiats ydre udstyrelse med *vort*«, altså hr. Mansfelld-Büllners plagiat. Hvad den omtalte skraldevogn angår, da kan det bemærkes, at en sådan ikke kendes her, så dersom han har fået en sådan, må det være den samme, han sendte med sine smagfulde udtryk fra sine forudgående annoncer, han har fået returneret. Brami Livs-Eliksirs brugsanvisning er ikke, som hr. Büllner skriver, skrevet op efter hans, men efter egen recept, og den er næsten lige så gammel som hr. Büllner selv, og selvfølgelig meget ældre end hans bitter. Læg mærke til, at flere læger har betegnet hr. Büllners eliksir som: Dødseliksir, bl. a. hr. stiftsfysikus Dr. med. John Finson. Nær vel! Enhver flaske med Brami Livs-Eliksir er forsynet med seglet W. T. H. i grønt lak på proppen, samt på etiketten 1 blå liggende løve og gulddue med 1 oliegren i næbbet.«

I alle annoncer fra Mansfelld-Büllner er der en læge E. J. Melchior, der kraftigt anbefaler deres varer. Han griber ind i annoncekrigen med en annonce, hvor han blandt andet skriver:

»Ved at sammenholde begge fabrikater viser det sig at hr. Hahns produkt er et ganske andet end hvad jeg igennem mange år har kendt under navnet Brama Livs-Eliksir, og hr. Hahns blanding er langt fra så virksom og vil ingensinde kunne yde hjælp. København V., sept. 1881. E. J. Melchior, praktiserende læge.«

Det svære skyts bliver nu kørt frem. Hahn indrykker to annoncer, først »En anset (?) læge« og få dage efter kommer annoncen »Eksløjtnanten og militærlægen«, det er sandsynligvis den mest ærekrænkende annonce, der er skrevet:

»En anset (?) læge! Hvad hr. Melchiors overbevisning angår, da kan den måske være god nok, dog skal jeg bemærke, at jeg ved at se flere frembringelser, der figuerer med hans navn, just ikke har fået de bedste tanker om hr. Melchior. — Når hr. Mansfelld i sine rabalderannoncer refererer til hr. læge Melchior som en anset og anerkendt læge, da betvivler jeg ingenlunde, at han er anerkendt — af hr. Mansfelld, om han er det af publikum, det er en anden sag. — Min Brami Livs-Eliksir står allerede nu så sikkert, at hr. Melchior ikke kan stoppe publikum blaar i øjnene. Den tid vil ikke være fjern, da den vil hæve sig så højt, at såvel hr. Melchior som det produkt, han forsvarer, kun vil være uskadelige skyggebilleder, som man med tavs foragt stiller hen i baggrunden.«

»Eksløjtnanten og Militærlægen. For at publikum ret må forstå at vurdere de attester fra læge Melchior, som eksløjtnant Mansfelld-Büllners bitter flyder med ved enhver lejlighed, så antager jeg, det er nødvendigt at oplyse følgende: Læge Melchior er en militærlæge, der er afskediget uden pension eller i al fald med så lille en pension, at han taknemlig modtager de smuler, der falder

fra bedre bemidledes bord. At en mand som læge Melchior er at beklage, indser jeg, og da jeg af naturen er godgørende, vil jeg med fornøjelse sende

35 øre til hr. læge Melchior,

til en portion rødgrød og stegte rødspætter i en af de Amagerkældre, der jævnlig får besøg af lægen i den luvslidte frakke. Nykøbing Jyll. 21. sept. 1881. Wilhelm Th. Hahn.«

Mansfelld-Büllner forsvarer sig kraftigt med følgende:

»Den sandhedskærlige yngling. Publikum har næppe forundret sig over hr. Hahns sidste annonce, hans skrivemåde er så bekendt, at han har sat sig et varigt minde, og vé den mand, som turde demaskere ham, han skal nok få hans grovfil at føle. Interessant bliver det at se en urtekræmmersvend gå i rette med en læge på sundhedsplejens område. Benævnelsen »militærlægen« refererer blot til at Dr. Melchior i 1864 var skibslæge på fregatten Jylland, udnævnelsen fra ministeriet omfattede kun et togt, og da det var endt, var dr. Melchiors tjeneste forbi, der er ikke tale om nogen afsked og langt mindre pension. For at glæde hr. Hahn, der synes at være bekymret for dr. Melchiors pekuniære stilling, kan det oplyses, at han virkelig siden 1838 oppebærer en ikke ganske lille kongegelig pension, og derforuden har en god praksis.«

Det sidste angreb kom fra Hahn i en annonce få dage efter:

»Den sandhedstro Mansfelld-Büllner er for alvor blevet bange ved at se sin gode læge Melchior blive afklædt, så publikum virkelig kan se, hvad og hvem han er. Havde min annonce været som hr. Mansfelld så smagfuldt skriver, et ondskabsfuldt, løgnagtigt angreb på læge Melchior, da havde hr. Melchior selv kunnet forsvare sig; men han må have følt sig truffen af sandheden, eftersom han kryber i skjul og sender sin beskytter hr. eksløjtnant Mansfelld-Büllner.«

Annoncekrigen holdt pludselig op; grunden er måske, at ejeren af forretningen Jens Østegaard er blevet syg, han dør 16. november 1881, 54 år gammel. Arvingerne får boet gjort op og forretningen holder tilsyneladende op. Den 6. december læses følgende i Morsø Avis:

»*Mærk!* I Nykjøbings billigste urtekramhandel udsælges varelageret billigt mod kontant, hver formiddag fra kl. 9 til 11½.«

Den 24. december 1881 afsiger retten i Nykøbing dom i sagen, som Mansfelld-Büllner har rejst mod W. Th. Hahn med formynder, marskandiser J. P. Jensen. Hahn bliver dømt til at betale en bøde på 50 kr., eller simpelt fængsel i 6 dage og skal betale sagens omkostninger med 30 kr. for fornærmelige udtryk i annoncen »en rasende mand«.

Har nogle af læserne kendskab til forretningen »Nykjøbings billigste Urtekramhandel«, dens indehaver Jens Østergaard, bestyrer Wilhelm Hahn eller Wilhelm Th. Hahn? Var det den samme person eller var det to forskellige? At Wilhelm Th. Hahn på det tidspunkt har været meget ung, fremgår af, at han havde en formynder, marskandiser J. P. Jensen. Vi vil gerne høre fra dem, der har kendskab til en eller flere af disse personer. *H. A.*

Malerier
Reproduktioner
- noget for enhver smag

Vi *indrammer*
billeder
og broderier
hurtigt og billigt

Nielsen & Søgaard
Nygade 2 . tlf. 72 01 92

Dragstrup
CEMENTSTØBERI
Frøslev
tlf. 74 42 11

✳

Alt i
bygningsartikler
rør
og fliser

SMØRREBRØD
✳
VARM MAD
✳
GOD KAFFE

Landmandshjemmet
Nygade, tlf. 72 01 31

A/S **Chr. Primdahl**

Sundby Mors . telefon 74 61 33

og

Hvidbjerg Mølle

telefon 76 20 30

Alt i

korn
foderstoffer
og
trælast

Swiffy fjerner alle pletter

SWIFFY er en pletfjerner, der uden at skjolde fjerner alle de pletter, der fremkommer i den daglige husholdning. På tøj, på gulvtæpper, på møbler, på hænderne, i bilen o. s. v., blandt andet:
Kaffe, cacao, sodavand, frugt, vin, tjære, rust, blæk, jod, olie, fedt og 100 andre ting. SWIFFY er uskadelig, SWIFFY kan bruges på alle stoffer, SWIFFY er selvvirkende – SWIFFY er billig i brug.

Eneforhandling for Mors

Ellingsøe & Søn

Nørregade 5 . telefon 72 05 31

En legende

Af Hans Bakgaard

En dag, da Jesus af Nazareth vakte en død pige op til livet igen, var der en dreng til stede, som efter at have set underet straks løb hjem til sine forældre og fortalte dem, rystende, hvad han havde set. Drengens far, der var en tung og jordbunden type, rystede på hovedet, idet han brummede og sagde: »Vrøvl, dreng, så har pigen ikke været død!« — »Jo, far, pigen var død!« — »Vrøvl, dreng!« »Nej, far!« — Her blandede drengens mor sig ind i samtalen, idet hun sagde: »Jo, det er sandt nok, hvad drengen siger, denne Jesus af Nazareth skal kunne give de blinde synet tilbage og helbrede dødssyge mennesker ved håndspålæggelse og vække de døde op til livet igen!« — »Ja, far«, råbte drengen, »han kan gøre alle ting muligt. Han er Guds søn!«

Da drengen og moderen havde forladt stuen, brummede faderen tankefuldt hen for sig: »Kan det mon passe, at denne tømrersvend fra Nazareth kan vække de døde op til livet igen?«

Et års tid senere var der stor sorg i drengens hjem, idet hans lille søster var død. Hun havde i flere dage været syg og var flere gange blevet tilset af en læge. Og da hendes tilstand pludselig blev forværret, blev lægen straks hentet igen. Da lægen ankom, måtte han dog nogle minutter senere nedtrykt meddele forældrene, at deres lille pige var død. Et tungt slag for dem. Da faderen fulgte lægen til døren, kastede moderen og drengen sig grædende ned ved hendes seng, mens drengen i sin sorg råbte: Søster er død! Søster er død!

Da faderen kom tilbage til stuen igen, sprang drengen pludselig hen mod ham og råbte: »Du må hente Jesus, Far!« — »Ja, gå«, råbte moderen, »gå, drengen er jo halvt afsindig!« — »Ja, svarede faderen, »men vil denne Jesus gå med mig? Jeg talte forøvrigt med lægen om denne mærkelige tømrersvend fra Nazareth!« — »Og hvad sagde han?« spurgte moderen ængstelig. »Ja, lægen rystede på hovedet og sagde: Nå, ham tømrersvenden fra Nazareth, den mærkelige mand, der går så mange utrolige historier om, blandt andet den, at han kan vække de døde op til livet igen. Ja, jeg kender ham ikke, men som læge attesterer jeg, at din lille pige er død!«

Da faderen lidt efter stod foran Jesus og bad ham følge med sig til hjemmet for at vække den lille pige op til livet igen, så Jesus med sit stærke blik et øjeblik på ham og sagde: »Tror du på mig?« — »Ja, Herre«, sagde manden skælvende, »jeg tror, at du kan gøre alle ting muligt!«

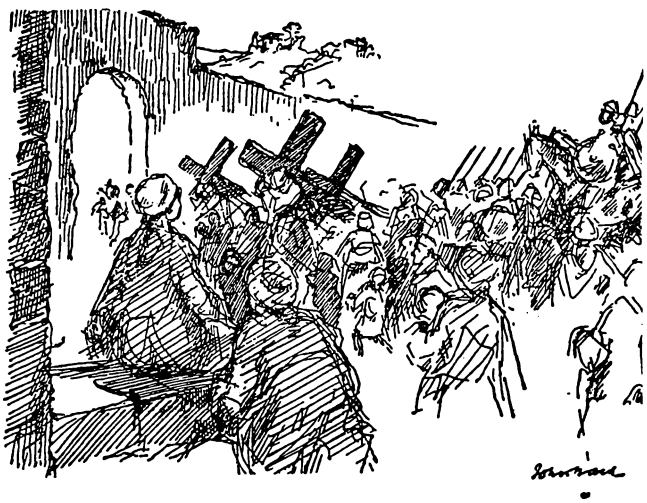

Da Jesus trådte ind i stuen, hvor pigen lå, sprang drengen hen imod ham, smilende gennem tårer, idet han udbrød: »Tak fordi du kom, søster er død!« Og da Jesus så hans sorg, strøg han drengen over håret og sagde: »Nej, min dreng, din søster sover! Nu vågner hun snart!«

Da Jesus havde vakt den døde pige op til livet igen, blev hun straks omfavnet af sin mor og drengen, der på een gang både græd og jublede, mens pigens far blev stående ligbleg og rystende over, hvad han havde set. Efter nogle øjeblikkes forløb, da manden var kommet sig efter sit chock, og han og hans hustru ville takke Jesus, var han allerede borte.

Da Jesus nogle år senere, eskorteret af de romerske soldater og fulgt af en stor menneskemængde var på vej til Golgatha, bærende sit kors, gik der i nærheden af ham en stor dreng, hvis ansigt var stivnet i sorg. Havde Jesus ikke vakt hans døde søster op til livet igen? Hvor turde disse mennesker vove at dræbe ham, Guds søn? Og da drengen nu så, at Jesus var ved at segne under byrden af sit kors, sprang han pludselig hen til ham og bad Jesus om at få lov til at bære korset for ham, men i det samme greb een af de romerske soldater drengen i armen og langede ham en kindhest, idet han råbte: »Forsvind, forbistrede knægt!« Men drengen, der var halvt afsindig over at se Jesus styrte med korset, sprang pludselig ind på den romerske soldat med så stor kraft, at denne tumlede til jorden, mens drengen med grådkvalt stemme råbte ud over forsamlingen: »Hvor tør I vove at dræbe Guds søn!«

Da soldaten igen kom på benene, greb han omgående til sit sværd, men da han hævede sværdet, sendte Jesus ham et underligt stærkt blik, der brændte sig så dybt ind i soldatens sind, at han skælvende lod sværdet synke, hvorefter Jesus sagde til ham: »Hvis du slår drengen, slår du dig selv. Også du skal som drengen, der ville bære mit kors, blive grebet af sorg og smerte over min korsfæstelse

God gammeldags jul

i 1970 som i 1870 - med gode gaver

SKINDHANDSKER ..... 59,50 – **29,85**
ACRYL RULLEKRAVE PULLOVER ..... 39,50 – **24,85**
ZIVAGO PELSHUER ..... 108,00 – 59,50 – 39,50 – **26,85**
SLIPS m. TØRKLÆDE **29,85**

Undertøj Margit Brandt design er en nyhed fra POUL A.

drenge bukser ..... **19,85 til 98,00**
drenge skjorter ..... **9,00 til 45,00**
drenge pullovers ..... **24,85 til 59,50**
drenge bælter ..... **7,85 til 16,85**
drenge huer ..... **13,85 til 26,85**
drenge tørklæder ..... **9,85 til 29,85**
drenge pelsjakker ..... **98,00 til 118,00**
drenge parkas ..... **98,00 til 118,00**
o. s. v., o. s. v.

POUL A
HERRETØJ

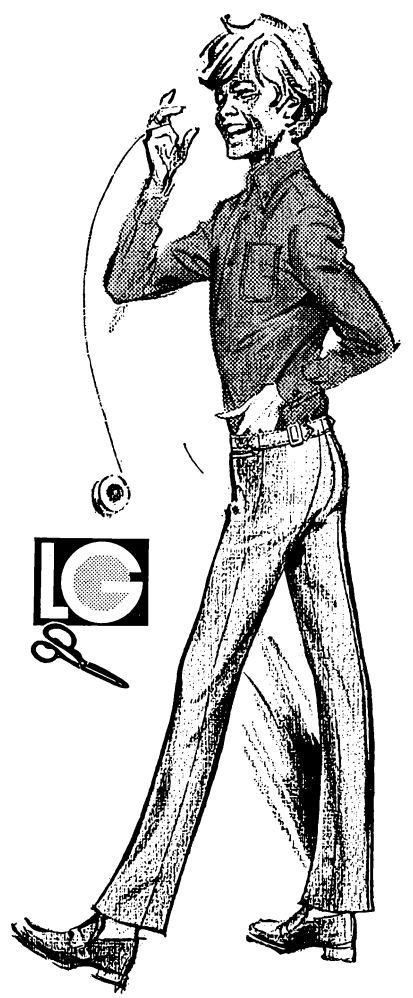

og død på Golgatha og komme til at vandre hvileløs og halvt afsindig omkring, inden du finder fred i troen på mig og min himmelske Fader, der sendte mig!«

Fra det øjeblik, hvor den romerske soldat var blevet ramt af Jesu blik, var han ikke sig selv. Og tillige blev drengens råb: »Hvor tør I vove at dræbe Guds søn« ved med at ringe i hans øren. Som han nu marcherede med i geleddet, som han var udkommanderet til af sine overordnede, blev han grebet af en ubændig trang til at beskytte Jesus for den rå og brutale behandling, som soldaterne gav ham, især når de puffede til ham, når han var ved at segne under byrden af sit kors, og det gik for langsomt på vejen til Golgatha.

Havde det stået i hans magt, havde han slået sine brutale kammerater og hele folkeskaren i jorden og befriet Jesus. Nu måtte han i stedet magtesløs og forpint følge trop med den ulidelige og sensationslystne skare, der brændte efter at overvære korsfæstelsen. Dog lykkedes det ham at overtale sine kammerater til at lade en anden bære Jesu kors, og de tvang så een af de voksne tilskuere — en mand ved navn Simon fra Kyrene — til at bære korset. Mere kunne han ikke gøre for Jesus, og da de slog naglerne gennem Jesu hænder og fødder, stod soldaten ligbleg og rystende over hele kroppen. Da een af hans kammerater bemærkede dette og spurgte, hvad der var i vejen med ham, så den ulykkelige soldat stift på ham med et blik, der luede af ild, idet han sagde: »Ve dig og alle kynikere, der er med til at dræbe Guds søn. En himlens straf vil komme over jer!« Ved dette svar rystede hans kammerat på hovedet. Han forstod ikke den store forandring, der var foregået med hans kammerat siden de om morgenen var startet med Jesus mod Golgatha.

Da den ulykkelige soldat senere fik øje på den lige så ulykkelige dreng, der grædende fulgte med menneskeskaren, fik han en ubændig lyst til at løbe hen og omfavne ham og bede ham om tilgivelse for den kindhest, han havde tildelt ham. Da solformørkelsen og jordskælvet kom, så soldaten, at mange af de mennesker, der havde råbt: »Korsfæst ham«, slog sig for brystet og stak bange af fra stedet.

Den påfølgende nat sov soldaten ikke. Han kastede sig uroligt frem og tilbage på sit leje. Fra det øjeblik, Jesus med sit mærkelige og stærke blik havde set på ham og sagt: »Også du vil blive grebet af sorg og smerte over min død og komme til at vandre hvileløs og halvt afsindig omkring, inden du finder fred i troen på mig og min himmelske Fader, der sendte mig!« Ja, da var han klar over, at Jesus var Guds søn. Og ham havde de nu kynisk

årets bedste gave idé

- strygefrit sengelinned fra

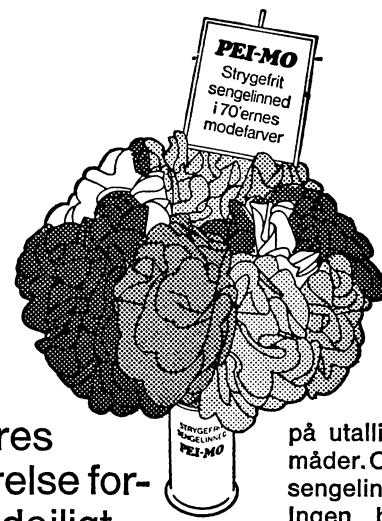

- gør Deres soveværelse forførende dejligt

Hvidt sengelinned. Håbløst forældet. Sæt kulør på tilværelsen - også i det "glemte" rum. Klæd soveværelset i skønne farver. Farver, der taler deres eget sarte, romantiske eller dristige sprog. Pei-Mo sengelinned er farver - masser af farver, der kan kombineres på utallige spændende måder. Og så har Pei-Mo sengelinned TOP LUK. Ingen bændler, ingen knapper. Det er helt i top! 50% polyester og 50% bomuld. Det gi'r 100% kvalitet. En 4F-mærket kvalitet, der holder - og holder sig smuk år efter år. Skal aldrig stryges eller rulles. Se Pei-Mo hos:

NIELS JENSEN & SØN
(07) 72 15 77 *

- *midt i gågaden*

og brutalt dræbt. Om lørdagen gik soldaten rundt i en feberagtig tilstand. Hvad havde de mon gjort ved den døde Jesus. Mon de havde fjernet ham fra korset og begravet ham?

Da soldaten fik orlov op til højtiden, styrtede han påskemorgen ud til Golgatha. Da han så, at Jesus var fjernet fra korset, spurgte han nogle kvinder, som han mødte, om de vidste, hvem der havde taget ham ned fra korset og begravet ham, og hvor graven var. Da kvinderne viste ham graven, der nu var tom, fortalte de ham, at da de var kommet til graven, sad der en engel der i hvidt klædebon. Engelen fortalte dem, at Jesus var opstanden. »Ja«, sagde soldaten skælvende, »fra det øjeblik, da Jesus så på mig langfredag, vidste jeg, at han var Guds søn. Og jeg tror på ham som verdens frelser. Men sig mig hvilken vej, Jesus er gået herfra!« Og da ingen af kvinderne vidste det, styrtede han videre, hviskende til sig selv: »Jeg må og skal finde Jesus og kaste mig i støvet for ham«. Under sit løb videre fyldtes hans øjne med tårer, mens han i et syn for sig så Jesus, denne rene, smukke skikkelse slæbende på sit kors og prydet med en krone flettet af stingende torne.

Hans Bakgaard.

Hvem har gamle historiske ting?

Morsø lokalhistoriske arkiv, der startedes for 2 år siden, har fornylig udsendt sin årsberetning for 1969/70. Det fremgår heraf, at reaktionen hos befolkningen har været meget positiv.

Under indtryk af den stadigt skiftende udvikling og ændring i landskaberne og byområdernes karakter vil man søge at skabe en samling af billeder og andet arkivstof, der kan fastholde indtrykket af livet i kommunen under skiftende tiders forhold.

En sådan opgave kan ikke løses uden bistand fra alle kredse i befolkningen, hvorfor man retter en kraftig appel til alle private, foreningsledere, institutioner m. v. om at betænke arkivet med sådan materiale.

Gamle prospektkort, fotografier af kendte borgere og billeder af lokale begivenheder eller gamle bygninger kan fortælle meget om livet i kommunen. På samme måde vil gamle skøder, dagbøger og slægtshistoriske optegnelser og lignende have stor lokalhistorisk værdi. I mange tilfælde vil det — takket være de moderne fotokopieringsmetoder — kun være nødvendigt at låne materialet.

Man håber således, at arkivets samling fortsat må blive udbygget gennem bidrag fra øens borgere.

Indtil videre har arkivet til huse i et lille lokale i Folkebibliotekets bygning i Kirkegade, hvor materialet opbevares, og hvor der foreløbigt er åbent hver tirsdag og onsdag eftermiddag fra 14 til 16.

Hermann Nielsen.

Trælast

stort velassorteret
og vellagret lager

Ovntørret træ
fra egen
damptørreovn

A/S FÆLLES Tømmerlager FT

Grundlagt 1865
telefon 72 16 22

Specialforretning i bygningsartikler

Gulvbelægningsmateriale
Imprægneringsmidler
Isoleringsmaterialer m. m.

Sallingsund Færgefart

Overfart
hver hele og halve
time

Feggesund Færgefart

Overfart
hver hele og halve
time

KUN FRA 7-24

...oplev julen
i hyggelige

Sallingsund
FÆRGEKRO

Korn

Foderstoffer

Gødning

Såsæd

Kemikalier

Morsø Andels
Gødnings- og Foderstofforening

Nykøbing Mors . telefon 72 08 00

Lars Peters begravelse...

Af O. Colding

For hundrede år siden var der endnu ingen dæmning over til Agerø, og skulle øens folk »øwwer te æ land«, måtte de enten roew, vade eller køre over. Skulle det gå så fornemt til, at man skulle sejle, var der en færgemand eller nærmere en færgekone, som boede ovre på Mors-siden i hvert fald de sidste årtier før dæmningen. Huset findes ikke mere, men der fandtes før en færgegård på Agerø-siden. Da lå gårdene i et bundt som en flok forskræmte får nær færgestedet, men på den tid her fortælles om, er en del af gårdene allerede flyttet ud, selv om de endnu var fæstegårde til Glomstrup.

Tit lå fjorden som et spejl, så man kunne se Thissinghuse og V. Assels spejle sig i det klare vand, men det kunne også hænde, at stormen piskede de i forvejen skræmte bølger, så de vendte det hvide af øjnene ud.

Sådan var det den dag, da Lars Peter havde bestemt sin begravelse, ja, man sagde, at der havde været flere om bestemmelsen, men skulle en sådan, en fatte'mand og aftægts-forhenværende fæstehusmand nå at komme i kristenjord, så var der vel ingen anden løsning end at køre ham til Karby kirkegaard. Lars Peter var sjældent uden for øen, men engang var han dog blevet døbt i samme kirke og så vidt vides og konfirmeret, men det havde i hvert fald været ringe med skolegangen, — Nu skulle han af sted, og som skik og brug var, flokkedes alle hans nære venner og naboer nu ved aftægtshuset — hans sidste bopæl — for at gøre ham den ære at følge ham til hans hvilested. Lars Peter var død, men vi er alle Vorherre en død skyldig, og hvad han havde jo også været aflægs et stykke tid, kendsgerningerne står ikke til at ændre, og døden lader sig ikke besnakke, siger man.

En sådan mindefest kaldte man fra gammel tid af at holde gravøl, og øl er jo da i og for sig godt, hvem har påstået andet, men et stænk brændevin i gør øllet til en gudedrik, selv om den bliver drukket af ganske almindelige, forslidte fæstebønder. Øens befolkning var da til at overse, der var vel halvfjerdsindstyve alt i alt, men så skulle da kvinder og børn regnes med. Men det skulle de ikke ved begravelsen her, og selv om der var nogle få mødt »fra fastlandet« kunne der vel kun blive sådan en ting som femogtyve sjæle. Disse sjæle skulle spise, det hørte nu engang med til »æ avtægt«, ja, spise og drikke skulle man vel sige, for en begravelse var en streng tur, ikke mindst, når det var en af de »gamle fræ æ Ø«, og når det så endda var storm, som kun' gå hen og blyw te orkan, for æ præst vil jo ha'et i daw, altså æ begravvels', så måtte de have noget at styrke sig på.

Den lille skare gik indendørs, og det var også bedst, for her udenfor føg det en om ørene med halmstumper, der kom fra et hul i taget, som en dreng og en karl ganske vist skulle prøve at stoppe, men det var nok umuligt, sådan som det rev og sled i de gamle huse. Turen kunne godt blive både kold og besværlig, så mændene nød at få en bid brød og en dram, før de begav sig ud over fjorden og de fem kilometer ad de krogede, hullede veje ad Karby til.

»Jo, 3—4 timer må vi regn' med, vil æ tur ta'«, mente Jens Pedersen, for vi har en stiv sydvest kuling«. — »Nå, ja, så har vi da medvind«, svarede en udglattende. »Ja, men det bliver kun den ene vej«, siger Per Goul, »eller du venter æ vind skal vend?« — »Hm, ja, det er hvad der ka' ske«, svarer Jens Pedersen, en stor, før mand, og fortsatte han, »det værst er, at det er højvande, bitte Per Goul, så du kan gå hen og få vand på din mave«. — »De lång rækler falder før de korte«, lød svaret.

Nu kom konen hen til værten og hviskede: »Se nu til, at I kommer af sted i god tid, du ved, at præsten har været værkele sidst der var begravvels herøwer fræ«. Lidt efter rejste manden sig og sagde til karlen: »Kristian, vil I så begynd og spænd æ he-est for«. Hermed blev der almindligt opbrud, og snart var gården fuld af vogne og heste, som skulle gøres klar til turen ad kirken til. I dette vejr blev kvinderne hjemme, dog skulle et par stykker, som var udenøs fra med hjemad.

Ligtoget var nu kommet betids hjemmefra, og selv om nogle havde fået et par ekstra dramme, var der sandsyn-

lighed for, at kisten kunne være ved kirken til den berammede tid, — men det kom den ikke!

Kisten stod på en solid høstvogn, som endog i dagens anledning havde fået nye sidefjæle, og flere af vognene var af samme type. Kun to fjedervogne fandtes på øen. De var fra de to Søndergaarde, som altid havde haft deres morskab af at bekrige hinanden. Peder Lausen, en lang, tynd mand sad på kuskesædet med føromtalte Per Goul ved siden. Vognen var mere højhjulet end høstvognene, og lille Per Goul følte trang til at slå dette fast med ordene: »Æ vand skul' da vær' fæl højvandet, om det skul' nå op te' vos, Peder Lausen«. — »Nå, ja«, svarede den stilfærdige fæstebonde, — man sagde, at det nok havde været konen, der havde villet ha' den fine vogn. Jo, Nielsine ville ikke stå bag døren.

Kortegen satte sig i bevægelse, og selv om konerne blev hjemme, stod de dog i deres sorte festkjoler og stivede hvide kyser og så til, at mændene kom godt af gårde. Som gode naboer tog de selvsagt en hånd i med, ja, skød endogså furage til, så en så pludselig indtruffen begivenhed alligevel kunne klares.

Mændene var i træskostøvler med lange skafter, en næsten nødvendig, omend temmelig dyr beklædning her ved vadestedet, knæbenklæder og en langskødet frakke hørte med ved en sådan højtidelighed, tillige hørte til dragten en høj hat, men nogle havde på grund af stormen valgt den gængse strikkede hue, den kunne da holde på hovedet, selv i en brandstorm som denne.

Selvfølgelig kendte hver gæv agerbo vadestedet ligeså godt som sin egen bukselomme, men alligevel kunne det hænde, at man kunne komme uden for »stien«, det vil sige den høje kam, hvor der kun var en alen vand eller to. Blev vognene her, var der ingen humle i at komme over i god og tørskoet behold, men der skulle alligevel ikke så store sving til, før vandet på visse steder blev temmelig dybt. Vejret var, det mærkede man nu tydeligt, absolut ikke ved godt sind. Bølgerne vendte det »hvide i øjnene ud«, som man sagde, når der var skumstriber, og det var der i høj grad i dag.

Hestene var vant til turen, så nær som Kræn Horsagers den ene, den gik som på nåle, lod det til. »Men den må misyv Søren vænne sig te 'et«, råbte Jesper Sørensen, en svoger til Kræn Horsager, den anden Søndergaard-mand, men selv om Jesper råbte noget nær det, han kunne, var der kun svogeren, der hørte disse visdomsord. De to mænd, der sad i bagsædet, så sig netop tilbage for at se, om alle nu var kommet i »æ vand«. Jo, det var de. Alligevel hørte de det næste, som Jesper råbte, og idet de nær havde glemt, hvor de selv opholdt sig, halvt oprejste, så at det var, som Jesper havde råbt: »Æ kist dryvver i æ fywwer!«

Hvordan det nu end var gået til, der måtte vel ha' været et »hestehul«, for pludselig næsten væltede ligvognen, og kisten gled ned i vandet og flød næppe synlig ud

Giv en god julegave

fra byens førende forretning indenfor bøger, foto og fyldepenne.

Glædelig Jul!

H. HANSENs boghandel

TLF. 72 17 77 . NYKØBING MORS

i alt det hvide. Kusken svingede pisken over hestene og råbte: »Fremad!« og lettet for sin byrde lykkedes det virkelig vognen at komme af hullet og køre videre helt op på land ved Mors-siden. Også resten af vognene kom på land, men hvad nu. Det var jo som at holde gudstjeneste uden præst. Hovedpersonen manglede i dramaet. For det var virkelig ved at være et drama. Lange Karoline, som ville have fulgt sin slægtning til et roligt hvilested, var, da hun så kisten forsvinde i fjorden, sprunget for tidligt af, og stod nu og vred sine hænder. Kjolen trængte faktisk mere til det, hvilket dog ingen nu i disse kritiske øjeblikke lagde særligt mærke til, men ellers var nogle våde fodposer det eneste at klage over. Ingen var kommet noget til, men kisten, — kisten, kunne den reddes? Jens Pedersen fik lige tid til en fremmumlet bemærkning: »Lange Karoline, hun kunne jo være blevet hjemme, hun er da kun en halvkusine til Lars Peter«.

Som de nu stod der og øjnede den drivende kiste et godt stykke på vej mod Glomstrup strand, sagde Per Goul: »Det er underligt, for nu får Lars Peter hans inderligste ønske opfyldt: Han ville have været sømand, det har han endda sagt mange gange«.

Det blev Jens Pedersen, der fik tingene til at glide igen, idet han sagde: »Æ præst venter os. En vogn må køre i forvejen og bringe besked om, hvad her er sket. Om en halv times tid vil æ kist være om' ved Glomstrup, og der må vi nu køre om og hente afdøde«.

Værten, som var en slægtning til afdøde Lars Peter sagde hertil: »Hvis blot vi er fem-seks mand, kan vi nok klare det omme ved Glomstrup, og så behøver I andre ikke at køre med derom. Kør I blot op til Karby«.

Og sådan blev det. Da den formindskede ligskare nu kom til Karby i endda særdeles god tid, sagde præsten til degnen: »Agerboerne har dog mærket sig mine ord om ikke at ville begrave deres døde i lygteskær«. Det kom præsten dog til denne gang, for helt nær opdagede man snart, at vogne var der nok af, men ingen kiste. Der var ikke andet at gøre end at afvente de sidste par vognes ankomst. Nu var der heldigvis gode folk i Karby, som bød de ventende ind, for som Per Goul sagde: »Der ville da gå et par timer, inden Lars Peter ville i æ Graw, og han var jo dog trods alt den, det kom an på«.

Det blev så bestemt sådan, at degnen skulle ringe, når de sidste vogne kom.

Dagen skulle rumme endnu en mindre sørgmunter tildragelse, som bestod i følgende: Jens Pedersen havde været hos en gavmild ven i ventetiden og der fået nok et par opstrammere eller snapse, hvad man nu har lyst til at kalde et par små sorte. Oplivet gik han om for at se den ventende grav, men var så uheldig at glide på de våde, glatte fjæl, og pludselig opdage sig selv i gravens mørke. Han gav uvilkårlig et brøl fra sig, hvilket så igen Per Goul var så heldig at høre. Han gik nærmere, og så da til sin overraskelse drillepinden, den store Jens Pedersen, halvvejs

Julegaver fra Radio-centralen

Kassettebåndoptager	fra **395,00**
Transistorradio m. FM	fra **235,00**
Lommetransistor	**98,00**
Pladespiller med forstærker	**410,00**
Stereohovedtelefoner	fra **48,50**
Braun Sixtant shaver 172,00 ÷ Deres gamle shaver kr. 50,00	**122,00**

KÆMPEUDVALG I PLADER OG BÅND

Radio-centralen

HANS JØRGEN BAK . ALGADE 18 . TELEFON 72 06 20

liggende i den våde grav. Per sagde: »Hva' si'r a, er do ved å prøw æ grav tepas, Jens!« Fra graven lød, og nu meget mere forekommende end vanlig: »Do får at stikke mig en reb herned, bitte Per, så a kan komm' op«! Men for en gangs skyld følte og nød Per Goul, at han havde krammet på sin store medbroder og svarede: »Næ, det er a skam alt for bitte til, det skal der flere om!« Og Per lod, som han ville fjerne sig. Men nu lød det endnu mere ynkeligt, næsten bedende: »Blyv her, bitte Per, do er jo så stærk som to, a ska' hov' å gi' en kaffepunch næst' gång vi ta'r til marked, hvis do kan træk' mig op, o så lad vær' å snak med andre om mit uheld«. Per hjalp Jens op, og det var lissom Jens fra den dag af glemte, at Per var så bitte.

Lidt senere kom man med gravens rette ejermand, og han kom deri, og selv om Lars Peter havde lissom været lidt genstridig at få puttet ned, hørte man ikke siden til noget mukkeri fra Lars Peters side.

At præsten alligevel kastede muld ved lygteskær skal kun siges til hans ros og fortjeneste.

Holger Clemmensen

morsø·korn

Kolonial

Foderstoffer

Gødning

Brændsel

Nykøbing M., Havnegade 15, tlf. 72 00 45, 72 01 66

Det moderne køkken finder De hos

MORSØ Kosangas

Deres køkkencenter

Sallingsundvej . tlf. (07) 72 16 66

DET HØJE NORD — SYDENS SOL

DET FJERNE ØSTEN — DET VILDE VESTEN

Med moderne transportmidler ligger alle disse mål lige udenfor døren. Lad os vise Dem mulighederne for en god og spændende ferie.

F. L. Knakkergaards Eftf.

SKIBSMÆGLERFIRMA · HAVNEGADE 9 · TELF. 72 11 66

...*tanker*
omkring kommunesammenlægningen

Tirsdag den 3. marts 1970 gik den nye Morsø kommunes vælgere til valgurnen for at vælge den nye kommunalbestyrelse, der i de kommende 4 år skulle forsøge at gøre Morsø kommune til en idealkommune.

13.372 vælgere mødte frem for at udpege 21 personer til det nye råd.

Valgkampen forløb som den sig hør og bør i et demokratisk rige. Sindene er faldet til ro. De 21 har iført sig arbejdstøjet og kæmper en brav dyst for Morsø kommune.

Efter et sådant valg fristes man til at lade tankerne gå tilbage i tiden. Den 31. december 1868 læser man således i Morsø Avis:

I henhold til lov af 26. maj d. a. ophører med indeværende år som bekendt de nuværende kommunalbestyrelser at eksistere, idet styrelsen af købstædernes kommunale anligender da går over til det i henhold til bemeldte lov dannede *byråd,* som ifølge den af kommunalbestyrelsen vedtagne vedtægt, skal bestå af 9 valgte medlemmer med borgmesteren som formand. Da de hidtilværende borgerrepræsentanter, ifølge bemeldte lov, nu skulle gå over i byrådet uden nye valg, medfører indtrædelsen af den nye tilstand altså ikke nogen anden forandring i så henseende, end at byrådet bliver forøget med 2 nye medlemmer, på hvilke lørdag den 2. januar og mandag den 11. samme måned skal foretages valg af de to forskellige vælgerklasser. Det første valg, der foretages af den almindelige vælgerklasse på et medlem af byrådets større del, gælder kun for et år og sker af samtlige de indvånere, som er i besiddelse af de for valgbarhed til folketinget foreskrevne betingelser, når de i det forud for valget gående kalenderår har været bosatte i og svaret direkte skat til kommunen. Det andet valg (den 11. januar) der gælder for 4 år, foretages af den femtedel af kommunens førnævnte valgberettigede indvånere, som i det forud for valget gående kalenderår havde udredet det største direkte skattebeløb til kommunen, forsåvidt denne femtedel tilsammen har svaret idet mindste 2/3 af kommunens samtlige skatter. I modsat fald medtages så mange af de højstbeskattede blandt de øvrige 4 femtedele, at dette skattebeløb nåes. Valgbar til byrådet er enhver, der er valgberettiget ved valgene af den større del af byrådets medlemmer. Beslægtede i op- og nedstigende linier må ikke til samme tid have sæde i rådet. Vi bringer dette i vælgernes erindring, idet vi henleder opmærksomheden på, at den myndighed, der ved loven af 26. maj 1868 er tillagt byrådet, er betydelig større, end den kommunalbestyrelsen hidtil har haft, da nu alle kommunens anliggender, hvoraf flere tidligere har været bestyrede af særlige kommissioner (skole-, fattig- og havnekommission o. s. v.) kommer under byrådets bestyrelse. Det er derfor nu mere end nogensinde nødvendigt at der til byrådet vælges dygtige og selvstændige mænd.

Til at deltage i valget den 11. januar er nedenstående, der i år har svaret 16 Rd. og derover i skat, berettigede:

Her følger så en fortegnelse over 106 »dygtige og selvstændige mænd«.

Det vil altså betyde, at de 106 største skatteydere var med til at vælge både i den almindelige vælgerklasse og i vælgerklassen for de største skatteydere. Og hvorledes gik valgene da. Jo, vi læser senere i avisen:

»Ved det i lørdags af den almindelige vælgerklasse foretagne valg af et medlem til byrådet blev købmand Baadsgaard valgt med 48 stemmer. Derefter havde toldforvalter Syberg 32 stemmer og købmand C. M. Smith 11 stemmer. Der afgaves i det hele 101 stemmer, hvoraf 7 var ugyldige på grund af mangler«.

Nogle dage senere læser vi:

»Ved det igår af den højstbestående vælgerklasse foretagne valg på et medlem af byrådets mindre del, valgtes exam. jur. Skibsby med 60 stemmer. Derefter fik købmand C. M. Smith 12 og værtshusholder Morten Jensen 3 stemmer. Der afgaves ialt 75 stemmer. 106 er stemmeberettigede«.

Med andre ord har begge vælgerklasser valgt personer fra vælgerklassen for de højstbetalende skatteydere.

Ak ja, det var demokrati — dengang. *pm.*

Julegaver fra MORSØ Fjernsyn A/S

Aagade . Nykøbing Mors . tlf. 72 04 23

Båndoptagere . Pladespillere
Grammofoner . Stereo-radioer
Transistorradioer . Mikrofoner
Stereo-hovedtelefoner

Grammofonplader i stort udvalg

Til gilde...

Jeg regner med, formerne for selskabelighed på landet har ændret sig særdeles betydeligt siden min barndom. Skulle der festes sled gårdens kvinder som små heste, og de havde hverken støvsugere, køleskabe eller el-komfurer — for slet ikke at komme ind på opvaskemaskiner, røre-historier og Gud ved hvad.

Jo, der var nok at rive i. Som regel var gæsterne bedt til eftermiddagskaffe og arriverede i repræsentative køretøjer. Føre mænd og trivelige gemalinder, damerne sortklædte. Det var mest passende til lejligheden. I de fine stuer kom man ikke til daglig, så der skulle luftes ud — og fyres op. Alligevel udstrålede de ikke just hygge, der kan være noget forstemmende ved rum, der ikke bliver levet dagligliv i.

Kaffebordet bugnede af sager, rørt i æg og smør til raseri. Ingen værtinde med selvrespekt serverede bagerbrød. Og der skulle være et enormt udvalg på bordet. Af hensyn til værtindens omdømme. Oceaner af småkager. Krumkager, drejet møjsommeligt over en flaske. Vaniljekranse, hele opbudet. Sandkage, massiv af gode sager, tærter, gemen julekage, lagkage, æblekage under solid flødeskumsdyne. Prydet med geléklatter. Gennem det hele skulle man, for der blev *nødt,* det hørte til. Under kaffedrikningen roste man bagværket og bad om opskriften. Så fulgte en »knaldtår« — og rygelse til herrerne. Damerne røg ikke i de dage. Nogen herrer foretrak en »cegar«, andre piben, ikke en gemen snadde — men en lang pibe med porcelænshoved. Mændene snakkede landbrug, damerne suttede knald og drøftede huslige problemer. Gode syltemetoder, potteplanter, besværlige tjenestepiger o. s. v. Nu Stinne hos Mads Jensens — hun skulle nok være kommet galt af sted, hun var syg hver morgen — ja, den ungdom, den ungdom. Hovedrysten af solide koner med strenge midterskilninger. Og så ham forkarlen, der skulle til alle baller i flere kirkesogne, hvad? Den nye kone i Digegård? Ja, hun var jo fra byen — havde ikke begreb om nogenting. Den mand skulle hun nok få ruineret inden længe. Man sagde, hun flød i sengen lige til klokken elleve, ja, hvad mener I?

Tillod årstid og vejr det, var en rundgang over hele

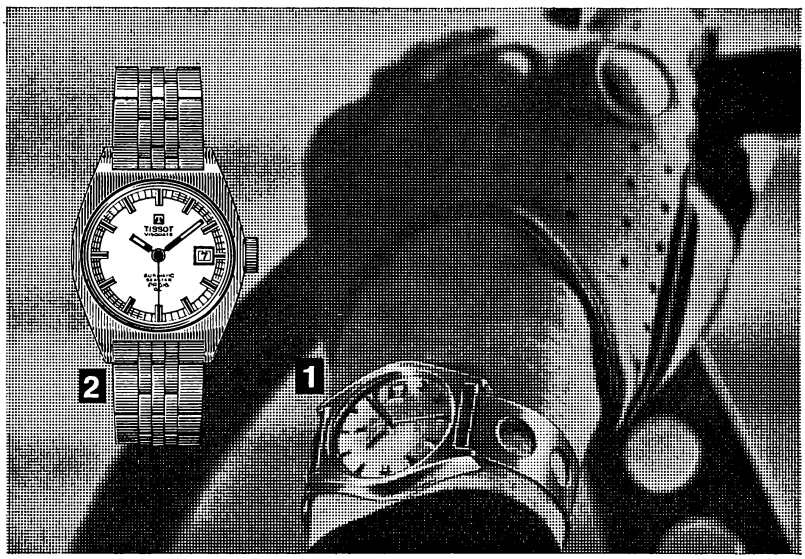

Folk, der ikke er tabt bag en vogn, vælger PR 516

1) Nr. 44620 PR 516. Robust og sportspræget, automatic, dato, model i stål eller doublé kr. 417,-
2) Nr. 38572. PR 516 GL dame, med automatik og dato, i stål eller doublé med rem kr. 534,-

Tissot dameure fra kr. 244,-
Tissot herreure, vandtæt fra kr. 240,-

T TISSOT

Cortsen

NYKØBING MORS
Telefon 72 11 33

ejendommen uundgåelig. Så afsted drog karavanen, minus de hunkønsvæsener, der skulle rydde op efter kaffen og tænke på aftensmaden. Alt imens motionerede det kalorieproppede selskab sig. Optoget snoede sig, ind ad døre, ud af døre, ind gennem porte, ud igen. Vandring ad markskel, hvor tunge skørter mejede blåklokker og Vor Herres træsko ned. Der blev diskuteret ihærdigt vedrørende afgrøder og peget med pibespidser og drøftet dræningsmetoder og gødningssorter, vejrudsigter og tusind andre ting. En uundgåelig vandring, der hjalp til med at samle appetit til aftensmaden.

Kaffebordet? Så at sige kun en optakt — en mundsmag. Nu var der disket op, så bordet var segnefærdigt. Asietter med prøver af alt fra en ferm husmoders syltekrukker. Klare, bævende geléer, kirsebær, jordbær, solbær, asier og græskar, syltede grønne tomater, rødbeder, tyttebær, blommer. Leverpostej, top-secret — med sky og anden udsmykning. Sild i rigt varierede anretninger. Sylte, naturligvis — og ikke sådan noget pjask, man køber i dag i supermarkedet. Næh — det var gedigen sylte, gammeldags sylte. Så var der selvfølgelig fjerkræ, bryst, lår, vinger og det hele.

Buttede rullepølser, som ikke havde været gennem en pålægsmaskine, fede ål fra fjorden, nyfangede rødspætter, ribbensteg, små nuttede frikadeller, hjemmelavet medister, oksebryst, mørbrad — på det bord var der rigeligt at mætte en underudviklet landsby med.

Stole skrabede, trivelige personer satte sig til rette — man skulle dvæle her en stund. Traktementet var upåklageligt — og nødningen skortede det ej heller på. Næh, Katrine, så usselt et stykke du tog af den høne — vil du værs'god ta' noget mere. Jens Hansen — de kirsebær skal du smage — der er rom i — og jeg har taget stenene ud. Petra da — du skal vel ikke afmagres? Sådan en gnalling rullepølse... Egne tænder — lidt sjældne i de tider — og gebisser tyggede, grundigt og uforjaget, der var ikke noget med åndfuld konversation, netop nu spiste man, ikke? Der blev ikke drukket alverden — og da slet ikke af damerne, det var før vi blev så ligestillede, at en teenager kunne sætte en bajer til munden, uden at det vakte opsigt.

Når der omsider blev sagt velbekomme, var talrige bøvs sluppet, bukselinninger løsnet, korsetter knagede faretruende. Så kom kaffedrikningen. I hårdtpumpet plys. Mandfolk puslede med cigarer og piber, snakken gik trægt, man var utidig af at spise, man fordøjede. Nogle særlig virksomme koner havde strikketøjet med, pindene klirrede — med lidt smågaben ind imellem. Der var dem, som længtes efter dyner nu — men de vidste af erfaring, det ikke blev sådan lige omgående.

For om lidt ville en af de pibe-bakkende, fordøjende ægtemænd sige: »Ja, hvad med et slav kort?« Og forslaget ville blive modtaget med entusiasme. Folk på de kanter var passionerede kortspillere, de havde et inderligt forhold til ruder dame, spar es og alle de andre.

Nu kom det altså — med »et slav kort«. Det sukkede bag fyldige konebarme, flere af de strikkende tabte en maske eller to. En, to, tre — værelset var tømt for hankøn.

HUSK MIG LIGE PÅ, AT VI SKAL HA' KØBT VEJSALT, EMMA . . .!

JA - KØB

ANTI-SNE VEJSALT

HOS

A/S Nykøbing Nye Tømmerhandel

Grønnegade . Nykøbing Mors
Telefon 72 14 55

Konerne kiggede resigneret på hinanden, gjorde matte tilløb til at få en samtale igang. Men nu — så sent det var — efter mad og snak og det hele — hvad kunne de finde på? Hvem i alverden gad snakke om potteplanter nu? Eller opskrifter? Eller sløje tjenestefolk? Når det eneste, de så hen til, var at komme i seng. Naturligvis gik det ikke så vildt til med kortene, som da Lars Torning spillede sin gård bort — eller da Rasmus brugte sin datter som indsats — men alligevel, man kunne da sætte nogle penge til, der var brug for til mere fornuftige formål. Sådan noget som terminer for eksempel. Ja, og så meget andet. Tjah, det man havde strikket i dag, kunne man trevle op i morgen. Pludselig grinede Martha højt. Og alle de søvnige kvinder for sammen. — Kan I huske ved Jaspers gilde i forfjor? Mette gik på faldende fode — men med skulle hun da — hun nedkom oppe i gæsteværelset — og faderen? Ikke til at råbe op — han sad jo med tre esser.

Den historie kvikkede en anelse op — så blev konerne igen utidige. Selv værtinden gav op, hun havde været på færde fra daggry for at få det hele til at klappe.

Var der døsighed og utidighed hos damerne, var der til gengæld liv og glade dage inde hos gemalerne. Luften var til at skære i af cigar- og piberøg, der blev grinet, hujet og vrælet, der blev dundret i bordet, så dalerne hoppede.

Velnærede kinder blussede, øjne lyste mere eller mindre fortinnet, nu stod den nemlig på kaffepunch, små sorte — eller hvad de nu kaldtes — og ingen smalle steder der.

Ind imellem listede en kone med øjne som sprækker af søvnighed ind i lokalet og pippede lidt om tid at komme hjem.

»Sent«, »træt«, »søvnig« — og lignende ævl. Ingen tog mere notits af hende, end de ville have taget sig af en flue — så hun sjoskede resigneret af igen. Ind til sine lige så resignerede medsøstre. Et par af dem var så heldige, at de var faldet i søvn. Johanne slog tiden ihjel med at trevle en halv sok op...

Cecilie gloede i en ugegammel avis. — En kop kaffe, foreslog værtinden. Ingen stemning for en kop kaffe. — Kaffe til sin tid, olmerdyne til sin.

Ork nej, når de mænd først kom i lag med Holmblads salmebog — så de arme koner gabede, og mændene dundrede, drak små sorte og rullede med dalerstykker og havde det vidunderligt.

Som regel var hanerne begyndt at gale, og dæmringen på vej, når køretøjerne begyndte at rulle ud af gården. Det var ikke usædvanligt, gemalen måtte hjælpes til vogns, han var noget slingrevorn. Men tiderne bød jo ikke på hektisk og farlig trafik, og krikkerne kendte vejen. Konen var sur og søvnig, manden var ikke appelsinfri, der svævede ikke amoriner over det køretøj — og dagen, som allerede var født, ville ikke just blive for harmonisk.

Værten? Ja, han væltede i seng og snorkede aldeles omgående. Hans viv? Hun sukkede, gloede på rod og opvask og tænkte: »Ja, så fik vi det da overstået denne gang«.

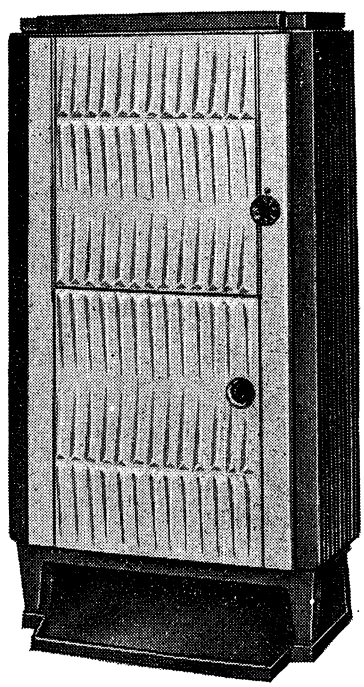

morsø

OLIEOVN 1004

Morsø olieovn nr. 1004 er forsynet med en luftkontroller.
Farve: Olivengrøn med perlegrå forplade.
Brændstof: Gasolie eller petroleum.

AKTIESELSKABET
N. A. CHRISTENSEN & CO.
Leverandør til Det kongelige danske Hof
NYKØBING MORS . TLF. (07) 721300

Kladde til foredrag eller tale

af Vilhelm Bang i 1937

Før Nykøbings — stort set ikke særlig muntre eller glorværdige handelshistorie fortælles, omtales handelens tit oversete betydning for udviklingen, — og der henvises til, hvorledes blomstringsperioder har efterladt sig synlige mindesmærker — i udlandet flere steder i form af flotte palæer, der engang opførtes af store handelsdynastier, — herhjemme i de mere beskedne, men smukke 2-etagers bindingsværksb-købmandsgårde med svalegange, sådan som de kan ses i Den gamle By i Aarhus.

Særlig rig på købmandsgaarde var Aalborg med Jens Bangs Stenhus i spidsen, og der er en anden grund til at fremhæve netop Aalborg i denne forbindelse, fordi Nykøbing og øvrige små Limfjords-byer havde måttet yde bidrag til denne by's tidlige velstand.

Nykøbing Mors blev købstad 1299 — hvorfor og hvorledes har jeg aldrig rigtig kunnet forstå. På dette tidspunkt og gennem alle årene helt op til 1852 da Handelsstandsforeningen blev stiftet, var Nykøbing kun at regne for et uanseligt fiskerleje med en svingende befolkning på omkring 1000 indbyggere, — ja, 1801 var der kun 641 indbyggere i byen, — og så sent som 1840 1168 indbyggere. Hele øens befolkning var 1811 7800 indbyggere.

Købstadsrettigheder var egentlig store, — de bestod i, at hverken byen eller omegnens befolkning — i dette tilfælde hele øens befolkning måtte købe deres fornødenheder eller sælge deres produkter gennem andre end byens handelsstand; — dette beviser derfor, at nogen handelsstand har der været, — men Nykøbing, og øvrige små Lim-

Homogeniseret sødmælk
fløde og surmælksprodukter

i lystæt, bekvem og hygiejnisk
eengangsemballage

samt smør og Perle Is

fra
DUEHOLM MEJERI
... det førende mejeri

fjords-byer — har sikkert fremfor landets andre byer haft vanskelige kår at arbejde under, i hvert fald op til 1852, for at hævde deres rettigheder.

Hvad indkøb af varer angår, så havde de store handelshuse i Aalborg fået en slags monopol på handelen med fisk og salg af handelsvarer til byerne vest for Aalborg — en ret, der hævdedes med streng hånd.

At transportere varer over land med hest og vogn kunne ikke blive til noget, — man måtte benytte vandet, men det var også i disse tider forbundet med store besværligheder.

Limfjorden var nemlig — vest for Løgstør — nærmest at betragte som en brakvands-indsø. Den var lukket mod Vesterhavet af sandklitter og næsten lukket mod øst af Løgstørgrunde, hvor der som regel kun var 2—3 fod vand. Al sejlads over Løgstørgrunde med skibe af nogenlunde størrelse kunne kun lade sig gennemføre ved at losse lasten i pramme, føre det tomme skib over og igen indlade varerne. Skibe udenlands fra skulle først losse og igen indlaste varer i Aalborg — af hensyn til tolden; — der var ingen toldbod i Nykøbing.

At varer, købte i Aalborg til store priser, belastede med alle disse besværligheder og omkastninger, ikke kunne blive billige, er til at forstå. Havde man endelig overvundet vanskelighederne med at få varerne købt, var det også vanskeligt at få dem solgt. Landboerne klagede jævnlig til København, dels over, at de skulle give for meget for, hvad de købte, dels over, at de fik for lidt for, hvad de solgte.

Når dertil kom, at hvert forår, når isen forsvandt, — en stab af fladbundede kåge lastet med alle slags varer lagde ind ved de udstrakte kyster, hvor smarte handelsfolk gik i land, købte, solgte og byttede med de få ting, landboerne havde at købe og sælge af købmandsvarer, ja, så kan man forstå, at det ikke var nemt at være købmand i en af de små Limfjords-byer.

At afryste åget fra Aalborg og at få sejlforholdene over Løgstørgrunde forbedret var opgaver, handelsstanden især arbejdede på at løse. Klager over vanskelighederne og bønskrifter om hjælp gik stadig til København.

Med lange mellemrum kom folk fra hovedstaden for at se på forholdene ved Løgstør. De kom med forslag, men da det kostede penge at få planerne gennemført, og landet var fattigt, hørte man som regel ikke mere fra den kant.

Dog — som kuriosum — et forslag fra toldinspektør Barfred i Frederikshavn blev forsøgt, da det ikke kostede synderligt.

En harve med 182 jerntænder blev slæbt over grundene af et skib for at løsne sandet, som man regnene med ville blive ført bort af strømmen. Det hjalp ikke. — Et tidligere forslag af en praktisk mand — en pælebukkemester Sørensen fra Holmen — gik ud på at grave en kanal gennem det faste land. Dette forslag, der gennem årene stadig blev

Jord-, vej- og kloakarbejde

Udgravning af byggegrunde

Brolægning og asfaltering

Sværtransport med blokvogn

Tilbud gives uden forbindende

Entreprenør og ingeniørfirmaet

Vagner B. Sørensen

Algade 28 . telefon 72 15 88

fastholdt af Handelsstandsforeningen, blev gennemført 1861 ved åbningen af Frederik den VII's kanal ved Løgstør.

Nykøbing havn var til ca. 1800 en træbro ved udløbet af Dueholm å i Klosterfjorden, så havnen var heller ikke egnet for større skibsfart. Først 1788 fik den ansete købmand Niels Quistgaard sammen med 2 andre købmænd lov til at lave en indelukket havn på sin grund imod fjorden. (Et billede af denne første havn kan ses på Dueholm Museum). Først 1843 lånte byen 8000 Rb.-daler af Kongens kasse og købte havnen til byen.

1825 fik Nykøbing handelsstand en mægtig håndsrækning (som det ved senere andragender blev fremhævet) »ved skaberens vilje«. — En stormflod gennembrød tangen ved Agger, så Limfjorden fik udgang til Vesterhavet, senere gennem nuværende Thyborøn-kanal. Fra nu stiger humøret hos handelsstanden. De tidligere ydmyge bønskrivelser om forbedringer får mere form af berettigede krav, og da varetilførsler til og fra byen ikke mere kan kontrolleres hverken fra Aalborg eller København, får vi eget toldsted 1841. Post-ridende post 2 gange ugentlig fra Viborg bliver afløst af kørende post, og vi får posthus.

Efter grundloven 1849 kommer endnu friere og bedre betingelser, og det går stadig fremad for befolkningen i by og på land.

1852 dannes Handelsstandsforeningen for at denne kunne varetage standens interesser.

Af handelsvirksomheder før 1852 kan f. eks. nævnes:
Frederik Schade, etabl. 1824 (Bigum, Håning, Løvbjerg).
Joh. B. Stenberg, etabl. 1825.
P. Brinkmann, etabl. 1837.

Men at det fra nu af går fremad, ser man af, at det går slag i slag med etablering af virksomheder, der kom til at præge byen helt op over år 1900. 1852 kommer Sparekassen, 1851 Morsø Tekstilfabrik, 1853 N. A. Christensen & Co., 1853 R. Sietam (Markvorsen), 1854 N. M. Bang (A. Eriksen), 1866 P. Axelsen (Chr. Møgelvang), 1859 Th. Damborgs Tobaksfabrik, 1867 Sparekasseforeningen, 1876 Morsø Bank, 1883 Jørgen Brandt (Erik Brandt), 1884

Gaver
Køkkenudstyr
Glas . Porcelæn
Belysning
Køleskabe

JØRGEN BRANDT
Rådhustorvet
Nykøbing Mors
tlf. (07) 72 04 00

NY FORRETNING
BRANDTS CENTER
Tlf. 72 04 00
Jernbanevej
Nykøbing Mors

Isenkram
Værktøj
Hobby
Sport
Landbrugsartikl.

Alt i moderne gulvbelægning og tæpper

Nybygninger og reparationer

tilbud gives uden forbindende

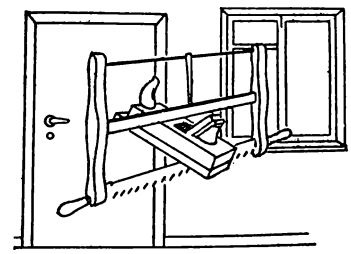

Johs. Holbæk Dalgaard

tømrer
og maskinsnedkeri

telefon 72 10 32
Riis' Allé

Jernbanen, 1886 Realskolen, 1910 Elektrisk lys, 1910 Limfjordsøsterskompagniet, 1911 Skarrehage Molerværk.

Befolkningen 1180 ca. 2400, 1890 3600, 1914 8-9000, øens befolkning ca. 26.000.

Selv om by og befolkning stadig var gået frem i antal og velstand, så forbruget var taget til, må årene fra 1890 til krigen 1914 vel nok kaldes byens og øens glansperiode. Landmændenes omlægning af bedriften fra særlig korndyrkning og studeavl til mejeridrift, svineproduktion, forøget avl ved hjælp af maskiner og kunstgødning, gav de gamle forretninger et efter forholdene stort opsving.

Hertil kom støtte af en nu glimrende industri, så der kom liv, omsætning, arbejde, relativ velstand — og tilfredshed til store grene af befolkningen. 3 store dampskibe, 5-6 store tremastede jern-motorskonnerter foruden en større flåde af større og mindre træskibe præsenterede byens navn på havene i det Herrens år 1914.

Mange af de opnåede herligheder, som forbedrede sejlforhold mod øst og vest, forbedringer med post, bane, telegraf, isbryder m. m. m. er gennem alle år fremskyndet og gennemført ved energisk medvirken af Handelsstandsforeningen.

Så kom krigen og tiden efter. Krigen gav meget, men den tog mere. Krigen vendte op og ned på næsten alle forhold. Biler afløste hestekøretøjerne, der tidligere fyldte de gamle købmandsgårde. Andelsselskaberne, der den første tid havde ladet deres produkter gå gennem handelsstanden, forsøger mere og mere selv at købe og sælge deres produkter, hvad særlig mærkes i de gamle, store produkthandeler.

På den anden side førte krigen og efterkrigstiden levestandarden i alle klasser af befolkningen op på en højde, man aldrig havde drømt om. Dette øgede krav fra alle kanter om et liv i solen forøger forbruget og dettes værdi betydeligt og spreder og giver omsætning til en mængde flere forretninger end i gamle dage — også til nye brancher, man tidligere ikke kendte.

Modsætningen mellem de fattige forhold (før 1852, da Handelsstandsforeningen startedes) — og de lyse og gode forhold, hvorunder der nu, da den fylder 85 år, arbejdes, er mere end stor.

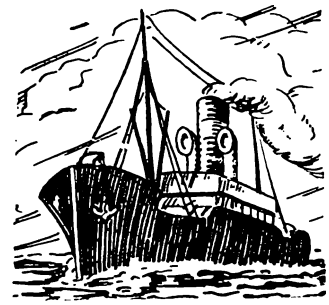

Løsninger til opgaverne på børnesiden

Opgave nr. 1: Løsning: Kaj.

Opgave nr. 2: Løsning: 62.

Opgave nr. 4: Løsning: 1.

Opgave nr. 3:

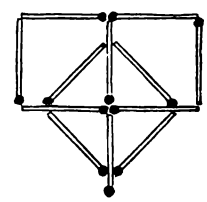

BP fyrings-olier

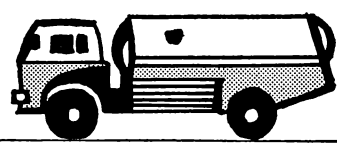

DERES DIREKTE OLIELEDNING

BP Morsø Depot

GUNNAR MARK

Ø. Jølby . tlf. (07) 74 13 05

BP

50 ÅR 1920-1970

bogtryk
offset

morsø bogtrykkeri

nielsen & nyborg

havnegade 11 . tlf. 72 00 28

DECEMBER

Hver egn har sin stemme, særlig når julen nærmer sig, og vi oplever den på hver sin vis, alt er igen herligt nyt og herligt gammelt. Således kan stilheden ude i fælleden virke forunderlig gribende — kun enkelte fuglerøster skelnes gennem granernes lette orgelbrus.

En mat messingsol skaber lange skygger over Aarbjergtaarn — fraflyttede ikke unge »karbynitter« søger gerne herop, når de gæster byen. Måske mindes de år med grundlovsfester, hvor man fik lov at forvalte en 25-øre i dagens slikbod — apropos — vi har vist alle glemt de forskellige talere.

Udsigten fra Aarbjergtaarn er simpelthen enestående: Thy ses som et højtliggende eventyrland på den anden side af fjorden — ved juletid undertiden med sne- og frostglimmer. Heroppefra lyser Karby Kirke med sit smukke, hvide tårn og sine hvide mure, snart skal vi høre julesalmer og evangeliet.

Kirkegården er aldrig kønnere end i december, hvor gravene er — ligesom lunt dækkede af gran — ofte med snepudder.

Inskriptionen over kirkegårdslågen er smuk og inderlig:

Så dyre minder, et håb så stort,
er lejret om den have,
thi hegner vi den med mur og port,
med fred over fædres grave.
Dem jorden vorder et kærligt gem,
dem Gud bereder et herligt hjem,
når livsens Herre kalder.

Julens stemning, der er så helt individuel — skabes af mange forskellige ting — måske ved at smutte gennem byen og føle dens pulsslag: I en bestemt have står i græsplænen en fantasiskulptur, som forstående hænder har skabt — af en eller anden stenart, jeg står ofte stille og nyder den, uden at vide, hvad der drager mig.

Jeg går videre og kigger ned i en herlig idyl — et bindingsværkshus omgivet af skråninger og have.

Snart er målet nået — min barndoms have — der er både vemod og en lille, bitte glæde over at vade i raslende løv, som véd om tristhed og undergang, men også om spirende liv i finttegnede grene mod kold, opalgrå himmel.

Præsteboligen står og kigger med kølige, tomme vinduer, her bor ingen, så det gør ikke noget at se ind. Var der et håb? Nej — umuligt at genkalde svundne år — i hvert tilfælde ved dagslys, kun dørenes skønne messingbeslag fortæller om tiden før 1924. Men et par kastanier »hjemmefra« skal ligge i mit køkken, hvor jeg vil komme til at opholde mig en del i den kommende tid, selv om en husmor — nu om stunder — ikke behøver at være udaset inden julens komme, det er synd for alle parter.

Om aftenen skriver de fleste vist julekort, og i velvalgte linier kan der godt foruden juleønskerne stå lidt om hinandens færden. Snart kommer dage, hvor det er hyggeligt, når postbudet fodrer den grådige, klaprende brevsprække med hilsener fra fjern og nær.

Og når julen så — ret pludselig — tager os i sin milde favn, lyser glæden gennem vore sind, som stjerner mod evigheden.

Gerda Hegnet Bach.

Lykken er at vide...

at BOUTIQUE ULLA
har masser
af julegave-ideer
til
den smarte pige
og
den moderigtige frue

BOUTIQUE ULLA
tlf. 72 22 03

Et lille under

Denne lille tildragelse fandt sted i en lille amerikansk by sidste januar. Min veninde, som bor der, skrev til mig derom. Jeg har omhyggeligt opbevaret brevet, for det er en historie, som varmer hjerterne ud over tid og rum.

Vi har 4 skoler i vor by, den højere skole, to elementærskoler og vajsenhuset, hvor omtrent 20 elever i alle aldre er anbragt. Det er ikke en offentlig institution. I adskillige år har forstanderinden, som også underviser børnene, hvert efterår fået en check gennem en sagfører, en check, der kom fra en ukendt velgørers side. Med disse penge og med yderste sparsommelighed og indsats har forstanderinden forstået at skabe et hjem for børnene, et hjem, hvis tag på forskellige steder lod regnen og den kolde vind slippe igennem, men som er fyldt med kærlighed, varme og njælpsomhed.

Nu sidste efterår udeblev checken. I stedet for kom et brev fra sagføreren om, at den anonyme giver var død, og at der derfor ikke mere kunne ventes indskud. Oven i købet havde byrådet besluttet, at børnene skulle fordeles på offentlige børnehjem, den gamle bygning skulle nedrives, og på dette sted skulle rejses et lille sportscenter med friluftsbad og tennisbane.

Forstanderinden vidste det godt, og hun var tung om hjertet. Hun havde foreløbig fortiet det for børnene, for hun ville ikke ødelægge deres forventning til julen.

Kort før festen finder der altid en slags syngen julen ind

B&O BEOMASTER 1400 M
High Fidelity
- en ny og helt overlegen radiotype

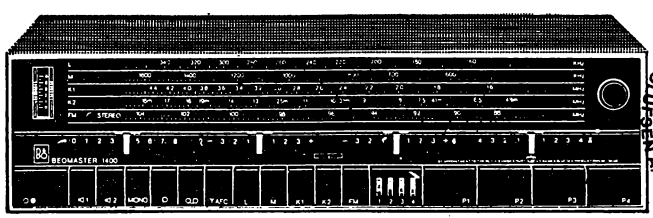

BANG & OLUFSEN A/S LEVERANDØR TIL DET KONGELIGE DANSKE HOF
B&O Det danske kvalitetsmærke

B&O - for den kreds, der diskuterer smag og kvalitet før prisen...

Gå til radiofagmanden
Alle reparationer
udføres på
moderne værksted

Vesterbro Radio
Chr. Sørensen
Vesterbro 17 . Nykøbing Mors . Telefon 72 08 85

sted i vor by. Den skole, der synger smukkest, får et anseligt pengebeløb til fri rådighed. Disse penge bliver givet af en gammel hr. Sonderling, en af vore rige medborgere. Folk siger, at han sikkert gør det, fordi han kan trække summen fra i skat.

Så begynder allerede i oktober de forskellige skoler omhyggeligt at sammensætte deres kor og at indøve sangene. Vajsenhusbørnene havde hidtil ikke vundet prisen, og dette år var udsigterne endnu dårligere. I september var en lille forhutlet ny dreng kommet ind. Han havde store bedrøvede øjne, et blegt, hærget lille ansigt, og om aftenen græd han sig i søvn. Men da så børnene et par uger efter begyndte at indøve julesangene, syntes den lille Stefan at have glemt sin nød og sin angst. Han stod i forreste række og sang med en iver og hengivelse, der gik alle til hjerte.

Men — for der var et men — Steffen kunne overhovedet ikke synge. Han kunne ikke holde en eneste tone, og hans stemme klang mellem de andres som en hæs gammel fugls. Forstanderinden havde talt med børnene derom i Stefans fravær. Det var klart for alle, at de under disse omstændigheder ikke havde den ringeste chance for at vinde den udsatte pris. Men ingen, ikke en eneste, ville, at han skulle udelukkes fra at synge. Derfor græd forstanderinden. Hun græd ikke for pengenes skyld, men hun græd, fordi hendes børn, for hvem det betød varmt tøj, sko og legetøj, havde aflagt et stort vidnesbyrd på deres godhed og forståelse.

Så kom da dagen, der skulle synges. Den store sal var fyldt til sidste plads. Dommerstaben sad sammen med byrådet og den gamle Sonderling forrest i salen, lige over for tribunen. Først sang børnene fra den højere skole, så de to elementærskoler. Alle, drenge og piger, var klædt ens. Børnene fra den ene skole holdt brændende kærter i hænderne og var fortryllende at se på. Til sidst kom vajsenhusbørnene. De havde deres bedste tøj på, men også det var forvasket og allerede lappet flere steder.

Tilhørernes interesse var ikke mere stor. Nogle var allerede i færd med at forlade salen. Forstanderinden gav dem tonen ved hjælp af en stemmegaffel, og så begyndte den lille gruppe, det sammenblandede kor, at synge. Stemmerne var lyse og klare, og forstanderinden ventede med et stik i hjertet på det øjeblik, hvor den gruppe, Stefan tilhørte, skulle falde ind.

Og så skete juleunderet i vores lille by. Thi da hele koret slog sammen, hævede der sig en stemme højt over alle andre. Den klang som en sølvklokke, den var af en renhed og sødme, som fortryllede alle øren, og af en inderlighed, som gjorde alle hjerter varme og åbne. Folk der allerede stod op, var ubevægelige. Vajsenhusbørnene havde — det ene efter det andet — hørt op med at synge. Alle stod med tilbageholdt åndedræt for at lytte til denne stemme, der svang sig op til jublende højder. Og da den

OGSÅ BRUGSEN

I DET NYE ÅR

i familiens hverdag

VI MØDES I JULEBRUGSEN – og der er altid en brugsforening i nærheden
Vi ønsker alle vore kunder en rigtig glædelig jul og et godt nytår!

de 25 brugsforeninger på Mors

lille Stefan, der stod med øjne, der lyste som stjerner, havde endt sin sang, gik der lang tid, før den fortryllelse, der lå over os alle, var brudt, og vi igen var i stand til at tale og bevæge os.

Naturligvis fik vajsenhusbørnene belønningen, men hvad mere er: De blev ikke sendt bort. De fik et nyt, smukt og varmt hus og i tilgift et beløb, der gjorde det muligt for forstanderinden at klæde, opdrage og give børnene mad uden bekymringer.

»Hvorfor har du ikke allerede tidligere sunget sådan?« spurgte forstanderinden den lille Stefan, da hun puttede ham i seng. — »Jeg sang jo slet ikke«, sagde drengen. »Jeg vidste, at min stemme ikke var så smuk som de andre børns, og jeg ville ikke på denne afgørende dag ødelægge sangen. Jeg bevægede kun læberne, som om jeg sagde ordene. Det var ikke mig, der sang . . .!«

(Fortalt af Dorothea Fappolet).

TØRKLÆDER . HUER . HANDSKER . SMART DAMEUNDERTØJ

Gammeldags jul i

ALGADES VAREHUS

VÆR PRISBEVIDST! – DET ER VI!

Julegaver for enhver pengepung

FRUESTRIKVESTE – modefarver 49,85	Meget flotte strygefri DYNE- og PUDEBETRÆK, sæt .. 49,85
MELANGE JUMPERS m. stor rullekrave 4,00	3 flotte FROTTE-HÅNDKLÆDER 11,85
RU-LAMSLUFFER 36,85	Smarte STRIKHANDSKER. 9,85
STORE DRALON-HALSTØRKLÆDER 15,85	VINTER CREPE-HANDSKER med lak-overside 16,85
STRIK-MODEHUER 14,85	PIGE-HANDSKER og LUFFER fra 6,85
PELSHJELME 49,85	

Smarte kjoler – BUKSEDRAGTER – BLUSER – op ad vindeltrappen til det store udvalg og de små priser!

Algades Varehus

– et rigtigt julegavecenter!

STRIK TIL SMARTE PIGER . NEDERDELE MINI - MAXI . SLACKS
COTTON FRAKKER . BREDT UDVALG I ALLE VAREGRUPPER

Hvis han skrev ønskeseddel...

...stod dette øverst:

PARCHA COAT m. hætte og aftageligt foer, lun og anvendelig hele året ..... fra **168,00**

LEVI's FLØJLS BUKSER – sidder som de skal – nye moderigtige, frække farver **79,00**

SKINDHUER – PELSHUER

ZIVAGO RUSKIND ..... 59,50 – **42,50**

PELSHUER ..... 108,00 – **68,00**

SKJORTER – Bomuld og Jersey – i slim-line og almindelig facon . 58,00 – 39,50 – **29,50**

Algade · telefon 72 01 83

BØRNENES SIDE

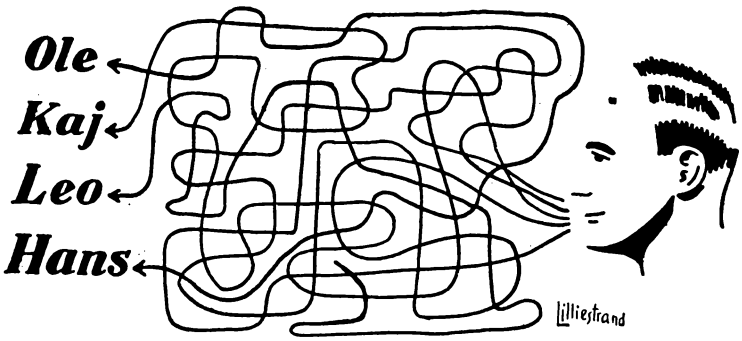

1 Hvad hedder mandens søn?

2 TAL-MAND

Her ser du en mand, som består af tal.
Hvad summen bliver, skal du udregne.
Du tallene lægge sammen nu skal,
for de er spredt næsten alle vegne.
Når du har fundet det tal, som er rigtigt,
ved at samle dem et for et,
da har du gjort et arbejde så vigtigt.
Jeg håber, at du tæller ret.

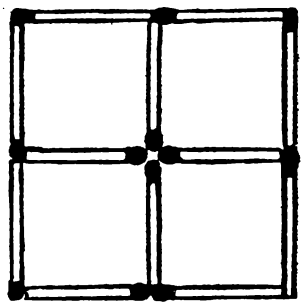

3 ET PROBLEM

Tag fire tændstikker bort og læg dem tilbage, så der derved dannes en figur, der består af tre kvadrater.

LØSNINGERNE finder du side 46.

6 kugler 4 i 3 kasser

6 kugler — 3 sorte og 3 hvide — er pakket til forsendelse i 3 kasser med 2 kugler i hver kasse således:

2 hvide i 1 kasse
2 sorte i 1 kasse
1 sort og 1 hvid i 1 kasse.

Kasserne, der er delt i 2 dele, der kan åbnes hver for sig, er udvendig mærket således:

1 kasse: 2 S
1 kasse: 2 H
1 kasse: 1 S og 1 H

Nu er der sket det beklagelige, at alle kasserne er blevet fejlmærket. Man ved med sikkerhed, at ingen af kassernes indhold svarer til den udvendige mærkning. Det er aldeles nødvendigt, at kasserne når frem til modtageren med den rigtige udvendige mærkning, men det er kostbart at åbne kasserne for at undersøge indholdet.

Hvad er det mindste antal kassehalvdele, man behøver at åbne, for at man kan få den rette udvendige mærkning af kasserne?

SAMLEKUPONER

På en politistation stod en lang kø af bilister, som alle skulle betale bøder for færdselsforseelser. En af dem sagde mismodigt, da han havde betalt og stod med kvitteringen i hånden:

— Hvad skal jeg egentlig bruge den til?

— Gem den, sagde den kvikke fyr bag skranken, når De har samlet ti, får De en cykel!

☆

SVAR PÅ TILTALE

Sognepræsten var hos købmanden for at købe et stykke håndsæbe til 75 øre, og pastoren betalte med lutter 1, 2 og 5 ører.

— Nå præsten har nok tømt kirkebøssen, bemærkede købmanden vittigt.

— De kan måske kende Deres bidrag, spurgte præsten.

☆

INGEN PARDON

Obersten inspicerer, og vagten vil ikke lade ham komme ind uden passerseddel.

— Er De gal mand. Ved De ikke, at jeg er bykommandant?

— Det hjælper ikke noget. Jeg skal se en passerseddel.

— Og hvis jeg nu går ind uden passerseddel?

— Så ringer jeg til vagtkommandanten og beder ham om at hente liget.

☆

SØNDERKNUST

Peter skrev til sin tidligere kæreste, der netop havde slået op med ham:

— Du behøver ikke at sende ringen tilbage. Hvad betyder 2 kroner og 95 øre for en mand med et sønderknust hjerte.

KFUM & K's
selskabs-
og
mødelokaler
anbefales

Specielt
tales
der
meget om
vort
„store"
kaffebord

Skovgade 17
tlf. 72 01 34

Små fortællinger for børn

Af O. Colding

Palle ville gerne gå ærinder for sin mor. En dag skulle så Palle tjene en ispind ved at hente en pakke. Først fandt Palle hen til isboden og sikrede sig gevinsten, derpå løb han rask af sted, idet han gemte ispinden i sin bukselomme, for mor ville selvfølgelig gerne have pakken hurtigst muligt, så måtte han som en artig dreng vente med ispinden. Hjemme spørger nu Palle: »Nå, har du spist ispinden?« »Næ, lille mor, jeg ville vente, til jeg fik mit ærinde forrettet, men, mor, jeg kan ikke forstå, hvad det er for vand, der drypper ned fra mit bukseben«. Se, det kunne mor nemt forstå. Lille Palle måtte skifte bukser. Hvorfor det da?

Palle havde engang nogle små killinger at lege med. I begyndelsen var de så små, at de endnu ikke havde øjnene åbne, og da var der heller ikke så meget ved det, men senere legede de gerne med ham. Af og til kradsede de ham med de små skarpe kløer, og så blev Palle vred. Han gik ind til mor for at låne hendes saks i den hensigt at klippe de skarpe, små kattekløer af. Imidlertid havde mor fået en anelse om, hvad der skulle ske, og hun kom nu til, inden Palle fik gjort alvor af sit forsæt. Mor tog saksen og forklarede, at negle på små drenge nok skulle klippes en gang imellem, men kattekløer skulle være rigtig spidse og lange for at katte kunne fange mus.

Palle havde vældig forstand på, at voksne mænd jo måtte have en kæreste eller kone. Nu var det så uheldigt, at Palle forelskede sig i en voksen pige. At han virkelig var forelsket, vil vi forstå af det, der her fortælles. Johanne hed pigen, og hun havde så tit sagt, når hun så Palle: »Der kommer min lille kæreste«, men hun havde nok ikke rigtig ment det, for nu havde hun forlovet sig med en ligealdrende voksen, ung mand. Da det gik op for Palle, at Johanne skulle giftes med en, og således ikke blive hans kone, græd han og sagde: så bliver der slet ingen til mig. Næ, det så sort ud for Palle, der var fem år, men hverken forlovet eller gift!

De får råd !!!
hos Deres ERAN-forhandler -

På den ene side

får De råd
til kvalitet
og fornemt design,
når De
taler polstermøbler
med os

- et godt råd

På den anden side

får de råd
om indretning,
farvesammensætning,
kvalitetsmærkning,
møblernes vedlige-
holdelse o. s. v. o. s. v.

Få denne nyttige håndbog i vor forretning, hvis De ikke allerede har modtaget den med posten. 28 inspirerende sider med gode råd for Deres hjem – GANSKE GRATIS.

eran

MØBELSERVICE

– fællessymbolet for en kreds af selvstændige møbelhandlere, som gennem et landsomfattende samarbejde med ERAN yder Dem topservice og 3-dobbelt garanti.

VELKOMMEN HOS

SIXHØJ OG JENSEN

Vestergade 4 . Nykøbing Mors . tlf. (07) 72 04 01

SE UDSTILLINGEN I GRØNNEGADE

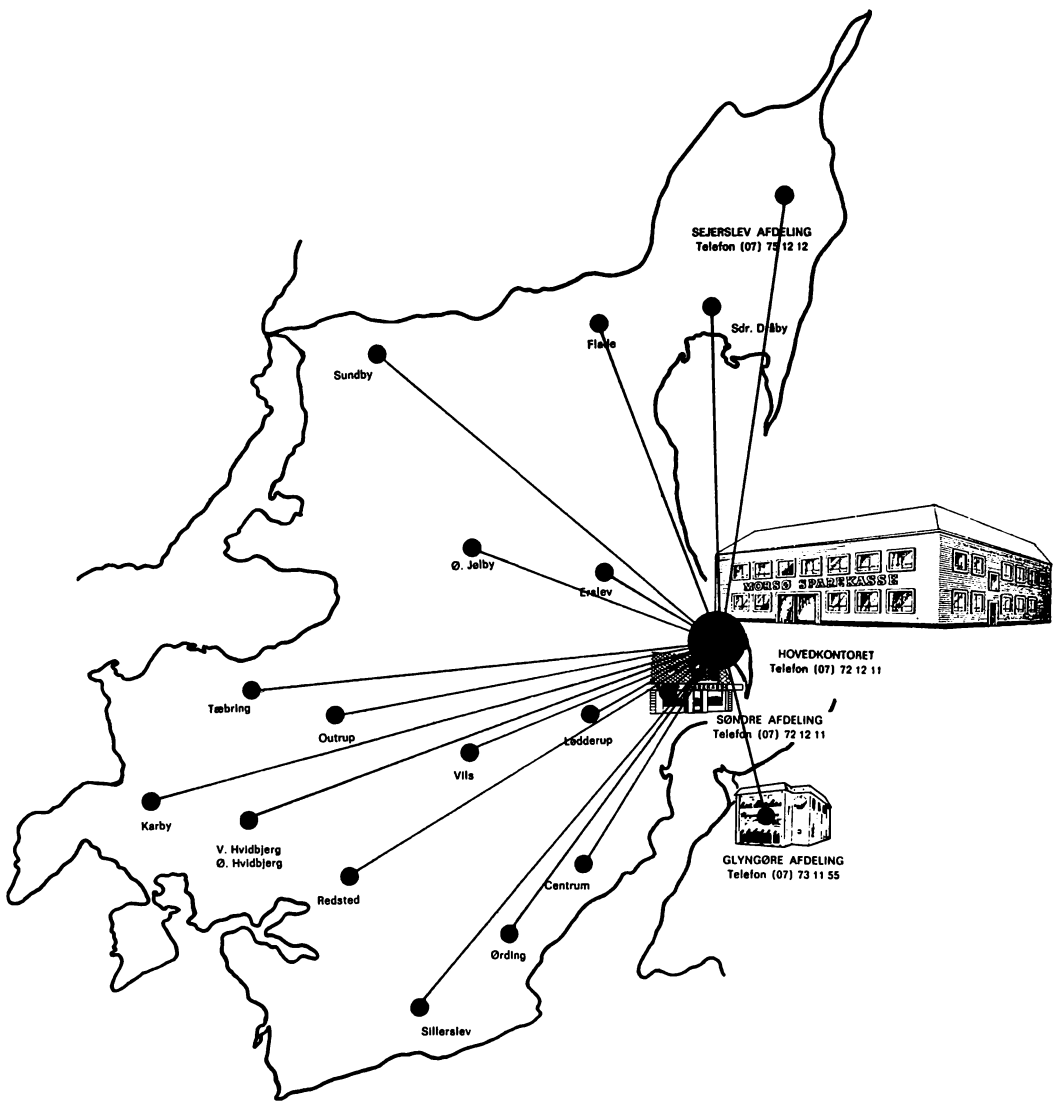

Det går hurtigere i

MORSØ SPAREKASSE

- med 20 kontorsteder til DERES disposition